Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 140 (8880). ● 1986 йил 18 июль, жума ● Баҳоси 3 тийин

ЭКИПАЖНИНГ «МИР» ВА «САЛЮТ-7» ИККИ ОРБИТАЛ СТАНЦИЯДАГИ ИШИ ЯКУНЛАНДИ

КОСМОНАВТЛАР ЕРГА ҚАЙТИБ ТУШДИЛАР

ТАСС АХБОРОТИ

Космонавтлар Леонид Денисович Кизим ва Владимир Алексеевич Соловьев ўртоқлар 125 сутка давом этган орбитал парвоз программасини муваффақиятли якунладилар ва 1986 йил 16 июль куни Москва вақти билан соат 16 дан 34 минут ўтганида Ерга қайтиб тушдилар.

«Союз Т-15» кемасининг тушириладиган аппарати Орқалиқ шаҳридан 55 километр шимоли-ғарбда Ерга қўнди. Ерга қўнгандан кейин космонавтлар ўзларини яхши ҳис этмоқдалар.

Космонавтика тарихида биринчи марта бир экипажнинг орбиталараро учиб ўтиши амалга оширилди ва одам бошқарадиган икки орбитал комплексда ишлар бажарилди.

Янги «Мир» станцияси конструкциялари ва унинг ичидаги системалар элементлари ҳар томонлама синовдан ўтказилди, унинг аппаратлари шайланди ва созланди, икки «Прогресс» автомат юк кемаларида орбитага олиб чиқилган асбоблар ва ускуналар билан, шунингдек «Салют-7» — «Космос-1686» орбитал комплексидаги «Союз Т-15» кемасида келтирилган асбоблар ва ускуналар билан станция қўшимча тарзда жиҳозланди. «Мир» станциясидаги ишларнинг биринчи босқичи тўла-тўкис бажарилди.

Экипаж «Салют-7» станциясида келажакда Ер атрофи орбитасида мураккаб катта ҳажмдаги конструкцияларни яратишда амалий равишда фойдаланиш мақсадида очиқ космосда технология операцияларини пишиқтириш мақсадида кенг кўламли ишларни муваффақиятли амалга оширди. Космонавтлар ана шу станцияни ишлатиш бўйича программада кўзда тутилган илмий-техникавий тадқиқотларни ниҳоясига етказдилар.

Парвоз программасини бажариш чоғида экипаж мардлик ва юксак профессионал маҳорат кўрсатди.

«Мир» станцияси ва «Салют-7» — «Космос-1686» орбитал комплекси парвозни автоматик режимда давом эттирмоқда.

Леонид Кизим ва Владимир Соловьев парвози вақтида бажарилган тадқиқотлар ва экспериментлар натижаларидан фан ва халқ хўжалигининг турли тармоқларида кенг кўламда фойдаланилади. Бир парвоз давомида икки орбитал станцияда экипаж ишини ташкил этиш тажрибасидан махсус орбитал модуллари бўлган кўп мақсадни кўзловчи доимий ҳаракатда бўладиган, одам бошқарадиган комплексларни ишлатишда фойдаланилади.

Совет космонавтларининг узоқ давом этган навбатдаги парвозининг амалга оширилиши КПСС XXVII съездининг космик фазони бундан буён ҳам тинч мақсадларда ўзлаштириш юзасидан белгилаб берган тарихий қарорларини амалга оширишга қўшилган муносиб ҳисса бўлди.

ҲАР БИРИМИЗ ТАШАББУС КЎРСАТИБ, УЮШҚОҚЛИК БИЛАН ИШЛАЙЛИК

ОБЛАСТИМИЗНИНГ бир группа илғор сут соғувчиларининг чорвачилик маҳсулотлари, хусусан сут соғиб олишни кўпайтириш, айни кунларда бутун ички имкониятларни ишга солиш юзасидан меҳнат ташаббуси эълон қилинди. Шу муносабат билан редакциямизга чорвадорлардан, сут соғувчилардан, мутахассислардан хат-хабарлар келмоқда. Бизга мактуб йўллаган ўртоқлар машъал соғувчиларнинг ташаббусига қўшилиш, уни қўллаб-қувватлаш билан бирга ўзларининг фикр-мулоҳазаларини билдирмоқдалар.

Бугун газетамизда ана шу хат-хабарларнинг айримлари эълон қилинмоқда.

ҲАММА БИРДЕК ЖОН КУЙДИРСИН

«ҲАР БИРИМИЗ ташаббус кўрсатиб, уюшқоқлик билан ишлайлик!». Областимиз бир группа илғор чорвадорларининг бу даъвати жуда катта қимматга эга. Чунки чорвачиликни ривожлантириш учун ҳамма бирдек жон куйдириб ишлаши, ўз вазифасини сифатли бажариш учун масъулиятни ҳис қилиши жуда катта аҳамиятга эга. Мана, бизнинг колхозимизда чорвачилик бир неча йилдан буён фойда келтирмоқда. Қорамоллар маҳсулдорлиги ошиб боряпти. Демак, ҳамма ерда бунга эришиш мумкин.

Ташаббускорлар ички резерв ва имкониятларни ишга солиш ҳақида алоҳида тўхталишган. Менимча, ҳақиқатан ҳам чорвачиликни интенсив технологиялар асосида ривожлантирадиган пайт келди. КПСС XXVII съезди, Марказий Комитетнинг 1986 йил июнь Пленумида ҳам бу алоҳида таъкидлаб ўтилди. Бугунги кунда фақат олға сари қадам ташлаш керак. Шунинг учун курашиш лозим.

Мен қарамоғимдаги 24 бош соғин сигирнинг ҳар биридан олти ойда 1755 килограммдан сут соғиб олдим. Бу планда белгиланганидан анча кўп. Дугоналарим С. Бойбекова, Т. Сулаймонова, К. Қирғизбоевалар ҳам сигирлар маҳсулдорлигини 1700 килограммдан оширишди. Лекин колхоз бўйича бу рақам 1597 килограммни ташкил этди. Хўш, нега энди колхоз бўйича ўртача кўрсаткични ҳам 1700 килограммдан ошириш мумкин эмас? Албатта мумкин. Фақатгина юқорида айтганимдек, бунинг учун ҳамма жон куйдириб сидқидилдан меҳнат қилиши керак. Ҳар қандай соҳада икки-уч кишининг ютуғи билан тўла муваффақиятга эришиб бўлмайди.

Айни кунларда сигирлардан кунига 12 — 13 килограммдан сут соғиб оляпмиз. Қишловга мўл ва сифатли озуқа жамғарилмоқда. Мақсадимиз йил бўйи сигирлардан бирдек мўл ва серқаймоқ сут соғиб олишдан иборат. Бу бизнинг съезд қарорларига амалий жавобимиз бўлади.

Д. АМЕТОВА,
Чиноз районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхози сут соғувчиси.

ЕМИШИ ЕТАРЛИ БЎЛМАГАЧ

ҲАМКАСБЛАРИМ шу кунларда чорвачиликни ривожлантириш билан боғлиқ энг муҳим масалалар тўғрисида оқилона фикр юритганлар. Ҳақиқатан ҳам бугун ишни бутун чоралар билан жадаллаштириш, сут соғиб олишни кўпайтириш олдимизда турган энг муҳим вазифадир. Лекин афсуски кўпгина хўжаликларда бу борадаги мавжуд имкониятлар бой берилмоқда. Хусусан, бизнинг колхозимизда ҳам чорвачиликда ҳал этилиши лозим бўлган бир қатор муаммолар бор.

Биринчидан, соғин сигирлар зотини яхшилаш, уларнинг маҳсулдорлигини оширишни олиб кўрайлик. Тўғри, рақамларга назар солсангиз бу борада бирмунча силжиш бор. Лекин у жуда секинлик билан боряпти. Сигирлардан мўл ва серқаймоқ сут соғиб олиш учун эса хўжалигимизда резервлар талайгина. Аввало қорамолларга берилаётган озуқа рационини ҳал этиш керак. Унинг тўйимли ва сифатли бўлишини таъминлаш лозим. Афсуски, биз ҳозирги қулай кунлардан самарали фойдаланмаймиз-да эртага қишлов бошланганда озуқанинг танқислигини баҳона қилиб рационни камайтирамиз, сигирларнинг ризқини қиямиз. Ахир халқимизда сигирнинг сути тилида, деган нақл бекорга айтилмаган-ку! Айниқса, бизнинг хўжалигимиздаги қора-ола зотли сигирлардан мўлжалдаги маҳсулотни олиш учун бунга жиддий эътибор бериш керак. Умуман, салкам 30 йиллик соғувчилик фаолиятимда шундай хулосага келдим: ҳар қандай сигирдан уни сифатли парвариш қилиб, ўз вақтида, тўғри технология асосида соғсангиз унинг сути кўпаяверади.

Иккинчи масала ферма ва комплексларда социалистик мусобақани ташкил этиш. Ташаббускорлар жуда тўғри айтишибди, ҳали ҳам соғувчилар ўртасидаги беллашув номигагина ташкил этилмоқда. Ҳатто кўпчилигимиз мусобақадошимиз кимлигини ҳам билмаймиз. Қачонгача бундай ишлаймиз. Ахир ҳар ким ўзининг меҳнат натижасини кўриб-билиб турса, ғолиблар моддий ва маънавий рағбатлантириб борилса қандай яхши. Мусобақадошингиз икки-уч марта сурункасига ғолиб чиқса, мукофот олса сиз ҳам ундан ўзиш учун ўз-ўзидан ҳаракат қиласиз. Чунки ғолиблик ҳаммага ҳам ёқадида. Лекин фермаларда белгиланган тадбирлар қоғозда қолиб кетмоқда.

Хуллас, ҳамкасбларим чорвачиликдаги етилган масалаларни кўтаришибди. Буларни тезроқ ҳал этиш керак. Ана шунда маҳсулот етиштириш, айниқса, сут кескин кўпаяди. Мен бу йил қарамоғимдаги сигирларнинг ҳар биридан 3300 килограммдан сут соғиб олишга сўз берганман. Ўз ваъдамнинг устидан чиқиш учун барча резервлардан фойдаланаман. Фермамиздаги барча соғувчиларни мусобақага чақираман.

Ў. ОРТИҚБОЕВА;
Орджоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхози сут соғувчиси, Октябрь революцияси ва Меҳнат Қизил Байроқ орденлари нишондори.

ИЛҒОРЛАРГА БАЙРОҚЛАР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети давлатга ҳўл мева ва сабзавот сотиш юзасидан область, район, колхоз ва совхозлар ўртасидаги социалистик мусобақанинг 1986 йил 1 июлгача бўлган якунларини кўриб чиқдилар.

Қуйидагиларга Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари берилди:

Сурхондарё области,

Тошкент областининг Тошкент районн,

Фарғона областининг Тошлоқ районн,

Тошкент область Калинин районидаги «Қорасув» совхози,

Тошкент область Тошкент районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхози.

ГАЗЕТАНИНГ БУГУНГИ СОНИГА ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ҒОЛИБЛАР ШАРАФЛАНДИ

КЕЧА «Узбекхиммаш» заводида ўн иккинчи беш йиллик биринчи йилининг якунларига бағишланган тантанали йиғилиш бўлиб ўтди. Унда олти ой мобайнида эришилган ютуқ ва камчиликлар кўриб чиқилди, мусобақа ғолиблари шарафланди.

Социалистик мусобақа ғолиблари шарафига таъсис этилган завод шуҳрати байроғини Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери Миртошбой Эргашев ва область мукофотининг лауреати Антонина Машченколар кўтаришди. Корхона касаба союз комитетининг раиси Н. Холопова, 2-механика цехининг пармаловчиси Ақилбек Олтоев, инженер-конструктор Александр Овчаренко, ремонт-механика цехининг слесари Салим Сайдалиев ва бош инженер В. Волгунлар митингда сўзга чиқишди.

Ярим йиллик якунлари бўйича биринчи ўрин И. Рашидов бошчилигидаги 2-механика цехи коллективига берилди. Уларга пул мукофоти ва завод кўчма Қизил байроғи топширилди. Я. Усьинова, Л. Собирова, Д. Мадарисовалар «Энг яхши мастер» деган шарафли номга сазовор бўлдилар. В. Зайцев, А. Карнаулов, Р. Зухуров, Ф. Тўйчибоев ва Л. Меметовалар бошлиқ коллективларга «Энг яхши бригада» унвони берилди.

Г. МАМБЕТОВА.
Чирчиқ.

СССР Олий Совети Президиумининг Фармони

ИККИ МАРТА СОВЕТ ИТТИФОҚИ ҚАҲРАМОНИ СССР КОСМОНАВТ УЧУВЧИСИ ЎРТОҚ Л. Д. КИЗИМНИ ЛЕНИН ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

«Мир» станциясида ва «Салют-7» — «Космос — 1686» орбитал комплексида космик учишни муваффақиятли амалга оширганлиги ва бунда мардлик ҳамда қаҳрамонлик кўрсатганлиги учун икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони СССР космонавт учувчиси ўртоқ Леонид Денисович **Кизим Ленин** ордени билан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси — **А. ГРОМИКО.**
СССР Олий Совети Президиумининг секретари — **Т. МЕНТЕШАШВИЛИ.**

Москва, Кремль.
1986 йил 16 июль.

СССР Олий Совети Президиумининг Фармони

СОВЕТ ИТТИФОҚИ ҚАҲРАМОНИ СССР КОСМОНАВТ УЧУВЧИСИ ЎРТОҚ В. А. СОЛОВЬЕВНИ ЛЕНИН ОРДЕНИ ВА ИККИНЧИ «ОЛТИН ЮЛДУЗ» МЕДАЛИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

«Мир» станциясида ва «Салют-7» — «Космос-1686» орбитал комплексида космик учишни муваффақиятли амалга оширганлиги ва бунда мардлик ҳамда қаҳрамонлик кўрсатганлиги учун Совет Иттифоқи Қаҳрамони СССР космонавт учувчиси ўртоқ Владимир Алексеевич **Соловьев Ленин** ордени ва иккинчи **«Олтин юлдуз»** медали билан мукофотлансин.

Совет Иттифоқи қаҳрамони ўртоқ В. А. Соловьевнинг жасоратини нишонлаш юзасидан Қаҳрамон юртида унинг бронза бюсти ўрнатилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси — **А. ГРОМИКО.**
СССР Олий Совети Президиумининг секретари — **Т. МЕНТЕШАШВИЛИ.**

Москва, Кремль.
1986 йил 16 июль.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИДА

16 июлда Ўзбекистон Компартияси Тошкент область комитетининг бюро мажлиси бўлиб ўтди. Унда КПСС XXVII съезди ва КПСС Марказий Комитетининг июнь (1986 йил) Пленуми талаблари асосида саноатни реконструкция қилиш ва техник жиҳатдан қайта қуроллантиришга ажратилган капитал маблағлардан самарали фойдаланиш учун ходимларнинг масъулиятини ошириш юзасидан область план ва банк органлари партия ташкилотлари, раҳбарларининг иши тўғрисидаги масала кўриб чиқилди. Шу масала юзасидан қабул қилинган қарорда область план комиссияси, Тошкент шаҳар план комиссияси ва область қурилиш банкининг партия ташкилотлари реконструкциялаш ва техник жиҳатдан қайта қуроллантиришга ажратилаётган капитал маблағлардан самарали фойдаланишга ходимлар масъулиятини ошириш юзасидан ташкилий-сиёсий ишларни амалга оширмаётганликлари кўрсатилди. Мазкур масала юзасидан раҳбарларнинг, мутахассисларнинг ҳисоботлари партия йиғилишларида, партия бюроси мажлисларида эшитилмади. Бу долзарб муаммо маъмурият фаолиятини назорат қилиш комиссияларининг иш планларида ўз ифодасини топмаган.

План ва банк органларининг раҳбарлари иш услуб ва методларини суст қайта қурмоқдалар, асосан кабинетда ишлаш, қоғозбозлик ҳукм сурмоқда. Ана шунинг натижасида реконструкция ва техник қайта қуроллантиришга ажратилаётган капитал маблағларнинг самарадорлиги кескин пасайиб кетмоқда. Планлар одатда қурилиш ташкилотлари қувватлари билан, материал-техника ресурсларини етказиб бериш билан, кадрлар тайёрлаш, янгидан вужудга келтирилаётган қувватларга зарур мутахассислар тайёрлаш, ёрдамчи ишларни механизациялаш, ремонт базаси турар-жой маиший шароитларни вужудга келтириш билан мувофиқлаштирилмаган. Ишга тушириш муддатлари бир ярим-икки марта чўзиб юбориляпти. Объектларнинг ўз-ўзини қоплаш муддати ортиб кетмоқда, сарф қилаётган давлат маблағлари эса маҳсулот сифатига, меҳнат унумдорлигининг ўсишига, иш ўринларининг қисқаришига, материал ҳажмларининг ва маҳсулот таннархининг камайишига, моддий ва ёнилғи-энергетика ресурсларини иқтисод қилишга, корхоналарнинг иқтисодий иш кўрсаткичлари яхшиланишига кам таъсир кўрсатмоқда.

Планларда маънавий ва жисмоний жиҳатдан эскирган ускуналарни такомиллаштанлари билан алмаштириш ўрнига қурилиш-монтаж ишлари ҳажмининг ҳиссаси катта бўлиб турибди. Бу ҳол бинолар ва иншоотлар қурилиши ортиб кетишига, асосий фондларнинг актив қисми янгиланиши камайишига олиб келмоқда.

Область партия комитетининг бюроси область план ва банк органлари партия ташкилотларининг (Е. И. Шарипина, С. В. Дорохова, И. Ф. Ботяновская ўртоқлар), раҳбарларининг (Т. И. Йўлдошев, В. А. Котов, Т. Т. Тўраев ўртоқлар) саноатда реконструкция ва техник қайта қуроллантиришга ажратилаётган капитал маблағлардан самарали фойдаланиш учун ходимларнинг масъулиятини ошириш юзасидан иши КПСС XXVII съезди ва КПСС Марказий Комитетининг июнь Пленуми талабларига жавоб бермайди, деб таъкидлади. Бюро мавжуд камчиликларни тезда бартараф этиш ва таъсирчан чоралар кўришни, ишни қайта қуришни, социал-иқтисодий ривожланишни жадаллаштириш соҳасида партия кўрсатмалари талабларига мувофиқ актив инвестиция сиёсатини ўтказиш учун барча бўғин кадрларига нисбатан талабчанликни оширишни талаб қилди.

Область партия комитетининг бюроси бошқа бир қатор масалаларни ҳам муҳокама этиб, улар юзасидан ҳам қарорлар қабул қилди.

ҲОСИЛ УЧУН МАСЪУЛМИЗ

БИР НЕЧА йилдирки, колхозимизда қишлоқ хўжалиги машиналаридан фойдаланиш самарадорлиги ортиб боряпти. Агротехника тадбирларини бажариш, пахтани йиғиб-териб олиш асосан техника ёрдамида бажарилмоқда. Биз яқинда механизаторлар йиғилиб суҳбатлашиб олдик. Ҳар ким ўз таклифини, мулоҳазасини айтди. Мақсад фан-техника ютуқларини, илғор тажрибаларни қўлланиб машиналар фойдали иш коэффициентини оширишдан иборатдир.

Хўш, бунга қандай қилиб эришиш мумкин. Аввало шуни айтишим керакки, бу кўпроқ механизаторга, унинг иш сифатига боғлиқдир. Пахтачиликни олиб кўрайлик. Агар чигит экиш вақтида механизатор тракторни сал нотўғри бошқарса эгатлар эгри-бугри чиқади. Бу парвариш даврида унчалик сезилмаслиги мумкин. Лекин йиғим-терим палласида жуда панд беради. Чунки агрегатнинг шпинделлари эгат бошига тўғрилангандан кейин бир текис ҳаракат қилиши лозим. Ана энди эгри-бугри олинган эгатдан уларни бошқариб кўрингчи. Бутун ҳосил ерга тўкилиши аниқ.

Кўп йиллик тажрибамдан, кузатишларимдан шундай хулосага келдимки, машина териминининг сифатсиз ўтказилаётганида мана шу пала-партишлик асосий сабаб бўлаётир. Мен бу гапларни бекорга айтаётганим йўқ. Механизаторлар айни кунларда ҳосил йиғим-терими-ни кўзлаб иш юритишлари керак.

Область пахтакорлар совети тавсиялари амалда

Мўл, эртаки ва сифатли ҳосил етиштиришда механизаторнинг роли ҳақида кўп гапирамиз. Ҳақиқатан ҳам бирон майдонга ишлов берган киши шу картадаги ғўзанинг ривожини, қайси тадбирнинг қандай ўтказилганлигини жуда яхши кўради. Мен ишлов даврида сувчилар, бригадамиз аъзолари билан доимо ҳамкорликда иш юритаман. Бирон карта культивацияга етилган бўлса сувчилар менга хабар қилишади, агар пахтазорларда бегона ўт кўринса мен бу ҳақда бригада аъзоларига айтаман. Бу ҳамкорлик яхши самара беряпти. Ғўзаларимизнинг ривожи баланд. Сўнгги ҳисоб-китоб 71 гектар ердаги ҳар туп ғўзада ўртача 3—4 тадан кўсак борлигини кўрсатмоқда.

Ҳозиргача ғўзаларни икки марта озиқлантирдик, беш марта комплекс ишлов бердик. Айни пайтда иккинчи сув якунланмоқда. Мен неча нчи культивация бўлишидан қатъий назар ғўза қатор ораларига иложи борича сифатли ишлов беришга ҳаракат қиламан. Айниқса, бу йилги сув тақчил бўлган шароитда бунинг аҳамияти катта. Биринчидан, оби-тобида қилинган культивация ерда намни узоқроқ сақлаш имконини беради. Иккинчидан, культивация майин чиқади, ғўзанинг илдизлари баравж ривожланади.

Айни кунларда тавсияларда таъкидланганидек, механизатордан талаб қилинаётган нарса культиваторнинг ишчи органларини тўлиқ ўрнатиш ва тўғри созлашдир. Чунки агар озгина эҳтиётсизлик қилиб ишчи органларини нотўғри ўрнатиб қўйсангиз у ғўзанинг илдизини қирқиб кетади. Натижада ана шу биз эътибор қилмаган камчилик кўсакларнинг пишиб етилишини кечиктириб юборади. Экин ҳосил тугунчаларини ташлайди.

Бир сўз билан айтганда пахтада меҳнат қилаётган механизаторнинг трактори доимо ишга шай ҳолда бўлиши шарт. Ўз вақтида техник қаровни ўтказиш, арзимаган болт, гайкаларни ҳам ўз вақтида тортиб туриш керак. Мен ўзимнинг «МТЗ-80» маркали тракторимни олти йилдан буён капитал ремонт у ёқда турсин бирон марта мавсумий ремонтга тўхтатмасдан миниб келаяпман. Бу йил ҳосилнинг 90 процентини техника ёрдамида териб оламиз.

Айни кунларда колхозимизда ғўза парваришида зарбдор 50 кунлик эълон қилинди. Барча участка ва бригадаларда иш кучайиб кетди. Коллективимизнинг Акмал Одилов, Толиб Мирзаев, Жалил Жаҳонов, Раҳим Қорабоев сингари сувчилари ҳар қатра сувдан самарали фойдаланмоқдалар.

И. МУРТАЗОЕВ,
Бўка районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозининг механизатори.

МАЛИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ САФАРИ

15 июль куни Кремлда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси А. А. Громико билан Мали халқи Демократик иттифоқи Бош секретари, Мали республикасининг президенти Мусса Траоре ўртасидаги музокаралар давом эттирилди.

Амалий ва дўстона вазиятда томонлар Совет — Мали муносабатлари масалаларини батафсил кўриб чиқдилар. Тенглик ва ўзаро ҳурмат принципларига асосланган ана шу икки томонлама муносабатлар жаҳон практикасида давлатлараро адолатли ва тенг ҳуқуқли алоқаларни қарор топтириш ишига хизмат қилаётганлиги мамнуният билан таъкидланди.

Бир қанча бошқа актуал халқаро проблемалар хусусида ҳам фикр алмашув давом эттирилди, жумладан, томонлар қўшилмаган давлатларнинг халқаро майдондаги муваффақиятлари ва ўсиб бораётган обрў-эътиборини таъкидлаб ўтдилар. Халқаро проблемаларни ижобий ҳал этиш кўп жиҳатдан ана шу мамлакатларнинг позициясига боғлиқлиги хусусида якдил фикр изҳор этилди.

Қўшма Совет — Мали баёноти ишлаб чиқилмоқда, Мали делегациясининг СССРга визити якунлангандан кейин бу баёнот матбуотда эълон қилинади.

Музокаралар чоғида келишиб олинган СССР ва Мали республикаси ўртасида дўстлик ва ҳамкорликни янада ривожлантириш тўғрисидаги декларация ва КПСС билан Мали халқи Демократик иттифоқи ўртасида ҳамкорлик ҳақидаги битимга ҳам имзо чекилади, деб томонлар аҳдлашиб олдилар.

* * *

М. Траоре Ленин Мавзолейини зиёрат қилди ва гулчамбар қўйди. Кремль девори ёнидаги Номаълум солдат қабрига ҳам гулчамбар қўйилди.

* * *

Куннинг иккинчи ярмида М. Траоре рафиқаси билан Москвадан Волгоградга жўнаб кетди.

* * *

ВОЛГОГРАД, 16 июль. (ТАСС). Мали халқи Демократик иттифоқи Бош секретари, Мали республикаси президенти М. Траоре ва унинг рафиқаси бугун Волга бўйидаги қаҳрамон шаҳар билан танишдилар.

М. Траоре Мамаев Курган-даги Сталинград жанги қаҳрамонларига ўрнатилган ёдгорлик ансамблини кўздан кечирди. Обиданинг ҳарбий шон-шуҳрат залидаги мангу олов пойига гуллар қўйилди.

Меҳмонлар Волгоград трактор заводида бўлдилар, КПСС XXII съезди номли Волга ГЭСига бордилар.

Куннинг иккинчи ярмида М. Траоре рафиқаси билан Волгограддан Ашхободга жўнаб кетди.

(ТАСС).

ДЕЛЕГАЦИЯ ҚАЙТИБ КЕЛДИ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. И. Рижков бошчилигидаги СССР партия-ҳукумат делегацияси 16 июль куни Ханойдан Москвага қайтиб келди. Делегация ВКП Марказий Комитетининг Бош секретари Ле Зуанни дафн этиш маросимида қатнашди.

Москва аэродромида делегацияни Г. А. Алиев, Л. Н. Зайков, бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

(ТАСС).

РЕДАКЦИЯДА ДАВРА СУҲБАТИ

Область партия комитети фан ва ўқув юртлари бўлими, «Тошкент ҳақиқати», «Ташкентская правда» газеталари редакциялари, олий ўқув юртлари бошланғич партия ташкилотлари секретарлари, олимлар, мутахассислар, педагоглар билан ҳамкорликда КПСС Марказий Комитетининг «Мамлакатда олий ва ўрта махсус таълимни қайта қуришнинг Асосий йўналишлари» лойиҳаси муҳокамаси юзасидан давра суҳбати ўтказилди.

Ана шу суҳбат ҳақидаги ҳисобот материаллари газетамизнинг 2-, 3-бетларида эълон қилинмоқда.

БЕЛЬГИЯЛИК МЕҲМОН

Бельгия Социалистик партияси (франкофонлар) раҳбарлик органининг аъзоси Марсель Лежоли Ўзбекистонда меҳмон бўлиб турибди. У республика билан танишувни Самарқанддан бошлаб, меъморий ёдгорликларни ва янги қурилиш районларини кўздан кечирди. Меҳмон Тошкентда В. И. Ленин Марказий музейининг филиалини бориб кўрди, шаҳарнинг диққатга сазовор жойлари билан танишиб чиқди.

16 июль куни М. Лежоли Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида қабул қилинди.

(ЎзТАГ).

ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИ ДЕПУТАТЛАРИ ДИҚҚАТИГА

Ўн тўққизинчи чақириқ халқ депутатлари Тошкент область Советининг саккизинчи сессияси 1986 йил 19 июлда Тошкент область партия комитетининг мажлислар залида (Ўзбекистон проспекти 9-уй) соат 15.00 да очилади.

Совет партия группасининг мажлиси шу ернинг ўзида соат 14.00 да бўлади.

Сессия бўладиган кун соат 11.00 дан 15.00 гача мажлислар зали фойесида депутатлар учун ҳуқуқ масалалари бўйича мутахассислар консультацияси уюштирилади.

Тошкент область ижроия комитети.

КПСС XXVII съезди қарорлари — ҳаётга!

КПСС XXVII СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИДА БЕЛГИЛАБ БЕРИЛГАН ОЛИЙ ЖАМИЯТНИ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ СИРА КЕЧИКТИРИБ

Область партия комитети фан ва ўқув юртлари бўлими, «Тошкент ҳақиқати» ва «Ташкентская правда» газеталари редакциялари, олимлар, олий ўқув юртлари партия комитетларининг секретарлари, олий таълим мутахассислари, педагогларнинг давра суҳбати.

КПСС XXVII съезди қарорларида олий ва ўрта махсус таълимни қайта қуриш — ҳозирги босқичда жамиятни ривожлантиришнинг сира кечиктириб бўлмайдиган, муҳим вазифаларидан бири эканлиги алоҳида таъкидланди. Бу бежиз эмас, албатта. Мамлакатимизда социал иқтисодий жадаллаштириш борасидаги вазифаларни ҳал этиш бевосита мутахассис кадрларнинг малакаси, ташкилотчилик қобилияти, марксча-ленинча дунё қараши ва гражданлик масъулиятига боғлиқдир.

Партия Марказий Комитетининг ана шу зарурат туфайли умумхалқ муҳокамасига ҳавола этилган «Мамлакатда олий ва ўрта махсус таълимни қайта қуришнинг Асосий йўналишлари» лойиҳасида бу соҳада рўй бериши керак бўлган туб бурилишнинг мазмуни ва моҳияти ўзининг тўла ифодасини топди.

Шу кунларда лойиҳа олий ва ўрта махсус ўқув юртларининг педагогик коллективларида, илмий тадқиқот институтларида қизғин муҳокама қилинмоқда. Олимлар, мутахассислар, педагоглар ва талабалар бу муҳим ҳужжат юзасидан ўз фикр-мулоҳазаларини билдирмоқдалар.

Область партия комитети фан ва ўқув юртлари бўлими, «Тошкент ҳақиқати» ва «Ташкенстская правда» газета редакциялари, олий ўқув юртлари партия комитетларининг секретарлари, олий таълим мутахассислари, педагогларнинг давра суҳбати ана шу лойиҳа мавзусига — олий ўқув юртларида тезлик билан ҳал қилиниши керак бўлган қатор муаммолар юзасидан ўзаро фикр-мулоҳаза алмашишга бағишланди. Давра қатнашчилари олий таълимни қайта қуриш жараёнида бошланғич партия ташкилотларининг роли, маъмурият фаолиятини назорат қилишда коммунистларнинг активлигини ошириш, белгиланган вазифаларни ҳал этишда ички резервлардан унумли фойдаланиш юзасидан фикр-мулоҳаза билдирдилар, фойдали таклиф ва маслаҳатларни ўртага ташладилар.

Давра суҳбатини область партия комитети фан ва ўқув юртлари бўлимининг мудири С. САИДҚОСИМОВ бошқариб борди.

У ПАРТИЯМИЗ Марказий Комитетининг «Мамлакатда олий ва ўрта махсус таълимни қайта қуришнинг асосий йўналишлари» лойиҳаси актуаллиги ва халқимиз олдида турган катта вазифаларни амалга ошириш мобайнида ҳал қилувчи роль ўйнаши билан муҳим аҳамиятга эга эканлигига алоҳида тўхталди.

Сўнгги йилларда мутахассисларни тайёрлаш ва улардан фойдаланишдаги баъзи салбий ҳолатлар, ҳозирги таълим-тарбиянинг савияси мамлакат социал-иқтисодий тараққиётини жадаллаштиришнинг янгича талабларига жавоб беролмаётганлиги алоҳида таъкидланди, қайта қуриш бўйича бундан буён амалга оширилиши лозим бўлган энг долзарб масалалар баён этилди.

Маълумки лойиҳа ўқув юртлари, илмий муассасаларда, меҳнат коллективларида батафсил ўрганилмоқда. Давра суҳбати қатнашчилари олий таълим мактабини қайта қуриш жараёнида олиб бориладиган партиявий ишларнинг ўзгача хусусиятлари, малакали мутахассислар тайёрлаш, ўқув ва тарбияни янада такомиллаштириш, педагогик кадрларнинг ишга бўлган масъулиятини кучайтириш ва олий ўқув юртларида студентлар учун яратиладиган қулайликлар ҳақида конкрет фикр билдиришлари таклиф этилди.

БОШҚАРУВНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ЛОЗИМ

В. СКВОРЦОВ — Тошкент Давлат университети партия комитетининг секретари, профессор:

— ОЛИЙ ТАЪЛИМНИ қайта қуриш давр талаб қилаётган асосий вазифа эди. Шу жиҳатдан олганда Асосий йўналишлар лойиҳасининг умумхалқ муҳокамасига ҳавола этилиши айни муддао бўлди. Унинг ҳар бир боби билан танишган киши таълим-тарбиянинг бутун мазмунини ўқув сифатини яхшилаш чинакам малакали мутахассислар тайёрлаш бош вазифа эканлигига ишонч ҳосил қилади. Лекин шуни тан олиш керакки, республикамиз олий ўқув юртларида ҳали бу борада қилинадиган ишлар анчағина. Хусусан университетга доир баъзи муаммолар ҳақида тўхталмоқчиман. Бизда биринчи навбатда студентларга дарс берадиган ҳамма педагогларнинг лавозимидан

қатъий назар, малакасини ошириш — партия комитетининг доимий диққат-эътиборида бўлиши керак деб ўйлайман. Ҳар бир ўқитувчи етук мутахассис тайёрлашга ўзини дахлдор ва масъул деб ҳисобламас экан, кадрлар сифати ҳақида гап бўлиши мумкин эмас. Менимча олий таълимни қайта қуришда бошқарувни ҳам такомиллаштириш лозим. Олий таълим министрлиги жойлардаги аҳволдан батафсил хабардор бўлиши, зарур бўлса социологик тадқиқот ўтказиш йўли билан кадрлар тайёрлашдаги нуқсонлар асосан нимадан иборат эканлигини батафсил таҳлил қилиб бериши лозим. «Олий мактаб» деб аталган икки томлик тавсияномани ҳам қайта тузиш керак. Олий ўқув юртлари нормативлари қайта кўриб чиқилса, ихчамлаштирилса мақсадга мувофиқ бўлур эди.

Касб ҳақида шуни айтмоқчиманки, университет мактаблар билан алоқасини мустаҳкамлаши зарур. Фақат энг қобилиятли ўқувчилардангина малакали мутахассислар тайёрлаш мумкин.

И. СОИФНАЗАРОВ — Тошкент халқ хўжалик институти партия комитетининг секретари, фалсафа фанлари кандидати:

— ОЛИЙ ЎҚУВ юртларининг халқ хўжалиги учун кадрлар тайёрлаш фаолиятида жиддий камчиликлар бор. Лойиҳада ана шу масалаларга эътибор берилиб, тўғри қилинган. **Республикамизда мутахассисларга бўлган эҳтиёж юзасидан аниқ ҳисоб-китоб йўқ.** Институтларда ихтисосликлар сони йилдан-йилга ортиб бораяпти. Бундан ташқари қатор шаҳарларда олий мактаблар филиаллари, факультетлари ишлаб турибди. Уларнинг ҳаммаси кадрлар етиштираяпти. Лекин **сифатга келганда кўзланган самарага эришилмаяпти.** Планлаштиришдаги тартибсизликлар олий мактабни ана шу кўйга солиб қўйди. Шу муносабат билан қуйидаги истакларни билдирмоқчи эдим: **олий ўқув юртларидаги мавжуд ихтисосликларни йириклаштириш керак. Соҳаси ишлаб чиқариш билан боғлиқ ҳамма институтларни хўжалик ҳисобига ўтказиш лозим деб ҳисоблайман.** Шунда институт маъмуриятининг ҳам, педагогик коллективнинг ҳам масъулияти ошади, пухта ва малакали кадрлар тайёрлашдаги роли кучаяди.

А. АНЦУПОВ — Тошкент политехника институти партия комитетининг секретари:

— КОЛЛЕКТИВИМИЗДА лойиҳа муҳокама қилинаётган пайтда унинг биринчи бобидаги: саноатда олий маълумотли ҳар икки мутахассисдан бири ўз соҳасида ишламаётганлиги тўғрисидаги фикр бизни ташвишга солди. Очиғини айтсам, ана шундай кадрлардан норозилик ҳисси кучайди. Ахир, беш йил инженерлик ёки ўқитувчиликка ўқиган мутахассис кейин сотувчиликка ўзини «уриб кетса», ё агрономлик, прорабликни ташлаб ошпазликни афзал кўрса бу инсофданми?! Унга давлатимиз қанчадан-қанча маблағ сарфлаган, неча-неча педагогларнинг меҳнати, қуввати синган-ку, ахир. Бундай кадрлар на ўз ихтисослиги шарафи, на инсоф

ҳақида ўйлашмайди. Ачинарли, албатта.

Бундан буён шундай бўлмаслиги учун олий мактабнинг талаби: абитуриентни эгаллаётган соҳаси билан олдиндан таништириш, фақат жон-дилдан шу соҳага қизиққан, билимли ўқувчиларни ўқишга қабул қилишни қатъий йўлга қўйишдан иборат бўлмоғи лозим.

Малакасиз мутахассис тайёрлашдан уялиш керак. Сабаби, у эртага ўзининг уқувсизлиги, билимсизлиги билан халқ хўжалигининг маълум бир соҳасига, сизга ва бизга зиён етказиши мумкин.

Қайта қуриш борасида аниқ таклифларга келсак, бу ишни педагог ва студентнинг масъулиятидан, олий мактаб билан ишлаб чиқаришнинг амалдаги алоқасидан, назарий билимларни чуқурлаштириш ва талабаларда мустақилликни, албатта, шакллантиришдан бошлаш керак. Студентлар ижодкорлигига кенг йўл очиш лозим. Уларда ташаббускорлик, ишга раҳбарлик фазилатларини мужассамлаштириш зарур.

Малакани ошириш эса моддий базага боғлиқ бўлади. Агар замонавий техника билан студент танишмаса, уни амалий ишда қўлламаса у мутахассис сифатида бу техника ҳақида тасаввурга эга бўлмайди.

АСОСИЙ ЭЪТИБОР — ПУХТА БИЛИМ БЕРИШГА

С. БАҲРОМОВ — Ўзбекистон ССР Фанлар академияси иссиқлик физикаси бўлимининг лаборатория мудири, физика-математика фанлари кандидати:

— ИЛМ КИШИСИНИНГ мавқеини белгилайдиган омил биринчи галда унинг билими ҳисобланади. Энди тинимсиз равишда қишлоқ хўжалик ишларига жалб қилинган мактаб болаларининг билим даражаси ҳақида ижобий фикр айтиб бўладими? Ваҳоланки, бўлғуси мутахассиснинг бутун фаолиятига мактабда замин яратилади. Ёки худди ана шу ўринли таънани олий ва ўрта махсус таълим ўқув юртлари адресига ҳам билдириш мумкин. Студентларнинг пахта, сабзавот далаларида меъёридан ортиқ вақт мобайнида бўлишлари уларнинг ўқув программасини пухта ўзлаштиришларига путур етказиши сир эмас. Республикамиз партия ва ҳукумати мана шу нуқсон-

ларни кейинги йиллар ичида бартараф этишга киришди. Ўқув юртларида асосий эътибор билим олишга қаратила бошлади. Аммо студентларнинг ҳар йили қишлоқ хўжалик ишларида ойлаб банд бўлиши малакали мутахассислар тайёрлашга салбий таъсир қилди. Буни олий ўқув юртларидан катта фан даргоҳига келаётган кадрлар савияси кўрсатиб турибди. Улар илмий-тадқиқот институтларида изланишлар билан шуғулланиш ўрнига 2—3 йил давомида иш ўрганишга мажбур бўлмоқдалар. Ана шунинг учун ҳам лойиҳада олий ўқув юртлари билан фанни интеграциялашнинг муҳимлиги қайд этилган. Бу фикрни мен тўла қўллаб-қувватлайман. Олий мактаб илмий-тадқиқот институтлари билан жуда яқиндан ҳамкор бўлиши тарафдориман.

А. АЛИХЎЖАЕВ — Ф. Энгельс номли Тошкент Давлат чет тиллар педагогика институти партия комитетининг секретари, филология фанлари кандидати:

— АСОСИЙ йўналишлар лойиҳасида кўтарилган муаммолар барча педагогика олий ўқув юртларидаги каби институтимиз коллективида ҳам катта қизиқиш уйғотди. Чунки унда ўз аксини топган бош масала — билимдон, етук ва малакали мутахассис тайёрлаш масаласи биз учун ҳам бевосита тегишли ва педагогик коллективимизни кўпдан бери ўйлантириб келаётган муаммодир. Хўш, ана шу муаммо қандай ҳал этиляпти? Бунда институт бошланғич партия ташкилотининг роли сезиляптими? деган саволларга жавоб бермоқчиман.

Шуни айтиш керакки, бизда бўлғуси мутахассислар билим даражаси ва маданиятининг юқори бўлиши доимо коммунистлар назоратида. Чунки институтимиз инглиз, француз, испан тиллари бўйича ўқитувчилар, илмий педагогик кадрлар тайёрлаш билан бирга советларга қарши тинимсиз туҳматлар, уйдирмалар тўқиётган буржуа идеологларига зарба берувчи ватанпарвар пропагандистларни ҳам вояга етказмоқда. Шунинг учун ҳам партия комитетининг бюро йиғилишлари, бошланғич партия ташкилотининг бир қатор мажлисларида малакали мутахассислар тайёрлаш масаласи доимо диққат эътиборимизда бўлиб келди. Шу кунларда чет элларда муваффақиятли иш олиб бораётган, олий ва ўрта махсус ўқув юртлари, халқ маорифи, ҳунар-техника таълими соҳаларида бирмунча дуруст ишлаётган қатор собиқ талабаларимиз фаолияти ана шу партиявий иш самарасидир, деб ўйлайман.

Лекин лойиҳада қайд этилганидек, ҳали бизнинг институтимизда ҳам етук мутахассислар тайёрлаш талаблар даражасида эмас. Таълим-тарбия самарадорлигининг пастлиги, шу билан бирга ўқув базасининг ночорлиги, студентларнинг мустақил тайёрланиши учун жой танқислиги, айрим педагогларнинг ўз устида ишламаслиги сингари нуқсонларимизни яққол сезиб турибмиз. Янги талаблар асосида ана шу камчиликларни бартараф этиш йўлларини қидиряпмиз. Шу жараёнда туғилган баъзи таклифларни ўртага ташламоқчиман. Менимча республикамиздаги барча педагогика олий ўқув юртларига раҳбарлик ягона министрликка топширилса мақсадга мувофиқ бўларди. Бу моддий базани мустаҳкамлаш, ўқув сифатини яхшилаш, бўлғуси мутахассисга бўлган эҳтиёжни конкрет аниқлаш, кадрлар тақсимотини тўғри йўлга қўйишга кенг йўл очарди. Халқ маорифи учун мутахассислар тайёрлашдаги тарқоқликка чек қўйиларди.

Ҳозирги пайтда республика мактаблари учун бизнинг институтимиздан ташқари педагогика институтларининг бешта факультетида, шу жумладан, Андижон институтида ҳам ўқитувчилар тайёрланмоқда. Бундай тарқоқлик яхши самара бермаслиги ўз-ўзидан аён. Уларни йириклаштириб, республикада чет тиллар бўйича бор-йўғи 2 та ёки 3 та йирик ўқув юрти ташкил этилса шунинг ўзи кифоя эди.

Мутахассислар тайёрлашни яхшилаш мақсадида биз икки йилдирки, миллий мактаблар рус тили ва адабиёт ўқитувчиларини тайёрлашни ҳам йўлга қўйдик. Бу кадрлар чет тили бўйича мутахассис бўлишларидан ташқари ана шу соҳа бўйича ҳам иккинчи ихтисосликка эга бўладилар. Рус тилини эгаллаш мобайнида студентлар билим савияси яна ҳам ортиб боради. Кўп тиллилик уларда активликни кучайтиради.

С. САИДҚОСИМОВ: — Яқинда «Комсомольская правда»да босилган мақолада худди сизнинг таклифингиз мавзуидаги «Барча олий ва ўрта махсус ўқув юртларини битта министрликка бўйсундириш мумкин эмасмикан» деган мазмунда савол билан министрга мурожаат қилишган. Министр: «Нега бўлмас экан, бўлади, Лекин кераги йўқ...» деб жавоб берган. Қишлоқ хўжалиги учун кадрлар тайёрлаш практикаси, медицина олий ўқув юртларининг фаолияти бундай қилишнинг мақсадга мувофиқ эмаслигини кўрсатмоқда. Лекин бу ерда масаланинг баҳсли эканлигини эътироф этиш керак. Шу сабабли биз бу ғояни яна бир бор мутахассислар, илм-фан ташкилотчилари эътиборига ҳавола қилайлик. Улар қандай фикр билдиришаркин. Шунга қараб бирор хулоса чиқариш мумкин.

Сизнинг бўлғуси мутахассислар тилни пухтароқ эгаллашлари зарурлиги ҳақидаги фикрингиз ўринли. Чунки тил инсон маданиятининг бир бўлаги. Уни билмасдан туриб кишининг билим хазинаси бойимайди. Инсон ўзини илм-фаннинг кенг уфқлари сари бошлай олмайди.

Шундан сўнг А. Алихўжаевга қуйидаги савол берилди: Асқар Абдуллаевич, фикрларингиз ўринли. Ҳатто давра қатнашчилари қимматли фикрлар деб ҳам айтишмоқда. Лекин сиз айтганларни амалга ошириш учун ҳозир қандай реал имкониятлар мавжуд? Ёки сиз келажакни назарда тутиб таклиф киритяпсизми?

РАҲБАРЛИКДАГИ ТАРҚОҚЛИК ТУГАТИЛСА

А. АЛИХЎЖАЕВ: Мен ҳам барча педагогика олий ўқув юртларининг ягона министрликка бўйсунишини таклиф қиляпман. Бу келгусининг иши. Бундан қишлоқ хўжалиги ёки медицина соҳалари мустасно деб ўйлайман. Уларнинг хусусияти бошқачароқ. Лекин педагоглар тайёрлайдиган олий ўқув юртлари ягона раҳбарликка бирлашса тўғри бўларди.

МУХБИР: Унда олий ва ўрта махсус таълимни қайта қуриш ҳақидаги , лойиҳадан келиб чиқиб, институтда малакали мутахассислар тайёрлаш борасидаги шу кунгача қилинган ишлар ҳақида нималар дея оласиз? Бундан буёнги вазифалар ҳақидачи?

А. АЛИХЎЖАЕВ: Очиғини айтганда биз кадрларимизни қанчалик малакали тайёрлаётганлигимизни доимий равишда назорат қилолмаймиз. Институтимизни битириб чиққанлар биздан кейин Ўзбекистон ССР Маориф министрлигининг ихтиёрига ўтадилар. Яхши малакали кадр чиққан-чиқмаганлигини ўша мутахассисни 4—5 йил давомида синаб кейин билиш мумкин, холос. Олий таълим министрлиги ҳам ҳозирги ҳолатда буни назорат қилиши мушкул. Министрлик ҳатто ёш мутахассисларнинг тақсимот жойига борган-бормаганлигини ҳам кузатолмайди. Чунки республика маориф министрлиги билан олий таълим министрлиги орасида бу борада етарли ҳамкорлик ўрнатилмаган. Келгусида ўқув самарадорлигини ошириш учун эса биринчи навбатда моддий базамизни мустаҳкамлаймиз, педагогларни аттестациядан ўтказамиз. Ҳозирги талабга жавоб беролмаганлардан воз кечишга тўғри келади.

Гап сифат ҳақида борар экан биз областлар бўйича белгиланадиган план ҳақида ўйлаб кўрмоқчимиз. Билимига қараб мутахассис тайёрлаш кўзланган мақсадга олиб боришини ҳаёт яққол кўрсатиб турибди.

Е. СМИРНОВ — Тошкент автомобиль транспорти ва йўллар институти партия комитетининг секретари:

— МЕНИНГ фикримча ҳам олий таълимни қайта қуришда областлар бўйича белгиланган план эмас, билимга қараб қабул қилиш тўғрироқ бўларди.

Планлаштиришдаги ҳамон давом этиб келаётган чалкашликлар халқ хўжалигини жадал ривожлантиришга тўсқинлик қилмайди, дейсизми. Демак, планлаштириш аниқ ва эҳтиёжни тўла ҳисобга олган ҳолда бўлиши керак.

Малакали кадрлар тайёрлаш ҳақида бу ерда жуда тўғри фикрлар айтилди. Лекин студент қанча кўп билимдон бўлмасин, у ишлаб чиқаришда чиниқмаса, эртага ўзи келиб ишлайдиган жараён билан яқиндан таниш бўлмаса ундан яхши мутахассис чиқиши қийин.

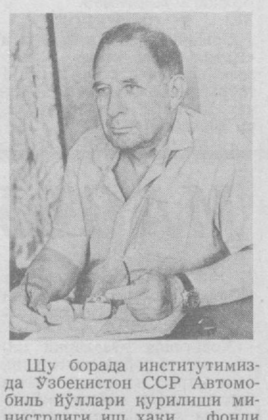

Шу борада институтимизда Ўзбекистон ССР Автомобиль йўллари қурилиши министрлиги иш ҳақи фонди ҳисобига 64 нафар педагогик кадрдан иборат штат билан ўқув илмий ишлаб чиқариш маркази ташкил этилди. Марказ энди лойиҳада қайд қилинганидек фан билан ишлаб чиқариш ҳамкорлигини амалда таъминлашга хизмат қилади. Шу муносабат билан айтмоқчиманки, олий ўқув юртининг оёққа туриб олишида ишлаб чиқариш албатта ёрдам бериши керак. Бу икки томонга ҳам фойда. Биз автомобиль йўллари қурилиши министрлиги билан бу масалани ҳал қилдик. Лекин Автотранспорт министрлиги эса ишни пайсалга солмоқда. Бунақа лоқайдликка чек қўйиш вақти келди деб ўйлайман.

Яқинда биз институт партия комитетида «Ўқитишга илғор методикани жорий этган ҳолда техник воситалардан фойдаланиш» масаласини муҳокама қилдик. Ички резервлар деб аталувчи ўқитишнинг техник воситалари олий ўқув юрти билан ишлаб чиқариш ҳамкорлигидан унумли фойдаланишда асосий восита ҳисобланади. Шу муҳокама пайтида айрим кафедраларимиз томонидан қўлланиб келинаётган илғор тажрибаларни бошқа факультетлар учун умумлаштиришга тавсия этдик. Босқичма-босқич ўқитиш методи деб аталган илғор тажрибамиз билан ҳозир бошқа олий ўқув юртлари ҳам қизиқиб қолганликларини таъкидламоқчиман.

ЯГОНА СИРТҚИ ИНСТИТУТ ЗАРУР БЎЛИБ ҚОЛДИ

А. ГЕЛДИЕВА — Республика рус тили ва адабиёти педагогика институтининг кафедра мудири:

— СУҲБАТИМИЗ иштирокчиларининг ўқув жараёнига илғор методларни жорий этиш ҳақидаги фикрлари тўғри, аммо бу ҳақда қайта қуришгача ҳам гап бўлиб келган. Мени масалан кўпроқ нима қилиш керакки, ишимизда сезиларли бурилиш бўлсин, деган фикр қизиқтиради. Ҳеч кимга сир эмас. Ҳар йили олий ўқув юртларини неча ўнлаб битираётганларга мукаммал билим беролмаяпмиз. Бу лойиҳада ҳам таъкидланган. Уларнинг ўз устиларида

мустақил ишлари учун шароит мавжудми, йўқми бу билан ҳам кам қизиқамиз. Натижада ўқишни сиртдан битирганлар етарли малака ва билимга эга бўлолмаяптилар. Бу ҳақда мен яқинда институт бошланғич партия ташкилотининг йиғилишида ҳам гапирдим. Сиртқи бўлимларга ҳар йили 25 ёшли ўттиз нафар ўқувчини камроқ қабул қилайлик, шунда сифат яхшиланади, деган таклиф билан чиқдим.

Лойиҳада сиртқи ўқувни тобора такомиллаштириш кераклиги таъкидланади. Шу муносабат билан **Тошкентда ёки Самарқандда ҳамма ихтисосликлар бўйича ягона сиртқи институт ташкил этилса ёмон бўлмасди.** Бундай институтда ўқувчилар учун зарур моддий база яратиш ҳам қулайлашган бўларди. Энг муҳими бу олий мактабга сиртқи таълим бўйича катта тажрибага эга бўлган билимдон профессорлар, педагогларни жалб этиш иши осонлашарди. Ўқув самарадорлиги ва сифати ҳам яхшиланарди.

САВОЛ: Алевтина Чариевна, институтингизни битириб чиқаётган кадрларнинг сифати ҳақида ҳам икки оғиз гапириб берсангиз? Уларнинг талайгинаси ҳозир жойларда талабга жавоб беролмаётгани ҳақида эътирозлар бор.

А. ГЕЛДИЕВА: Биз кадрларни пухтароқ тайёрлаш учун ҳаракат қиляпмиз. Кейинги йилларда фаолиятимиздан халқ оғзаки ижодиёти практикаси ўрин олди. РСФСРдаги қатор шаҳарларда ўтаётган бу практика бир ой давомида фақат рус тили муҳитида бўлиб, уни мукаммал эгаллашга ёрдам беради. Айниқса бу ўзбек мактаблари учун рус тили ва адабиётидан тайёрлаётган мутахассисларимизга катта қулайлик яратмоқда. Лекин сифатни яхшилаш учун яна бир восита сифатида қабул вақтида резервга ҳам тузуккина ўрин бериш керак, деб ўйлайман. Чунки резерв бўлса нўноқ студентни судраб юришнинг зарурати қолмайди. Талабаларда бир-биридан ўзиб ўқиш нияти туғилади. Умуман олганда тайёрланаётган кадрларнинг сифати пастлиги ўзимизга ҳам аён. Биз аҳволни яхшилашнинг барча имкониятларидан фойдаланамиз.

Ҳ. ҲАЙРУЛЛАЕВ — Тошкент қишлоқ хўжалигини ирригациялаш ва механизациялаш инженерлари институти партия комитетининг секретари:

— ДАРҲАҚИҚАТ, сифат масаласи резерв билан боғлиқ, деган фикрга қўшилиш керак. Резервга олинган талабалар бошқаларда илмга масъулиятни кучайтиради. Айниқса бу ҳамма тармоқлар учун инженерлик ихтисослиги бўйича кадрлар тайёрлаётган бизнинг олий ўқув юртимиз учун муҳимдир. Аммо ўқув сифатини яхшилашга ҳалақит бераётган бошқа муаммолар ҳам йўқ эмас. Масалан, хўжаликлар стипендияси ҳисобига олий ўқув юртида ўқийдиган талабалар ҳам анчагина. Улар ўқишга кираётган пайтда колхоз ва совхозлар раҳбарлари астойдил жон куйдирадилар. Аммо бир-икки йил ўтгач, ўзлари юборган ёшлардан хабар олмай қўядилар. Баъзан стипендия тўлашдан воз кечадилар. Ёки шу талаба битиргач хўжаликка мутахассис керак эмаслигини билдирадилар. Ёки хўжалик ҳисобидан стидепция билан таъминланган студентларнинг яхши ўқимаслигидан кўз юма олмаймиз. Бундай иллатлардан холи бўлишга олий ўқув юрти ҳам, хўжаликлар ҳам жиддий киришишлари керак. Шундагина кадрлар сифатида ўзгариш бўлади.

Шу кунларда янги ўқув йили қабулига жиддий тайёргарлик кўряпмиз. Институтимизга келадиган абитуриентлар билан ўтказиладиган суҳбатлар мавзуи белгилаб олинмоқда. Кўпроқ конкурс асосида қабул қилишни кўзда тутяпмиз.

Ёш мутахассисларнинг уй-жой шароитига эътибор ҳам кадрлардан оқилона фойдаланишда катта аҳамиятга эга. Афсуски жуда кўп хўжаликларда бунга эътибор берилмайди. Ёш мутахассис борган жойида икки ёки уч ой ишлагач, қулайлик йўқлигидан кўнгли совийди. У қандай бўлмасин у ердан кетишга, ҳаттоки ўз ихтисослигини ўзгартиришга ҳаракат қилади. Бу эса малакали кадрларнинг қунимсизлигини кўпайтирмоқда.

САВОЛ: Сиз хўжалик стипендияси ҳисобига ўқиётган студентлар ва уларнинг ўқиши, битиргандан кейинги фаолиятига лоқайдлик билан қаралаётгани ҳақида гапирдингиз. Бундай ҳолатларда колхоз-совхозлар, корхоналардан талаб қилиш учун — қонун билан белгиланган ҳуқуқлар бордир, ахир?

Ҳ. ҲАЙРУЛЛАЕВ: Борликка-бор. Биз бу ҳақда кўп бор ёзганмиз. Лекин сезиларли ўзгаришлар бўлмади. Энди лойиҳада бу масала қатъий қилиб қўйилганидан хурсандмиз. Унда хўжалик раҳбарларининг ўзлари учун зарур бўлган мутахассисларга нисбатан масъулиятини ошириш масаласи ҳақидаги тартиблар аниқ ва равшан баён этилди.

А. ГЕЛДИЕВА: Мени институтингизга қабулни қандай қилиб сифатли ташкил этаётганингиз қизиқтириб қолди.

Ҳ. ҲАЙРУЛЛАЕВ: Бу ердаги бошқа ўртоқлар айтганидек, жуда оддий ва аниқ йўл билан бунга эришмоқчимиз. Биринчи курсга фақат институт талаби бўйича суҳбатдан ва конкурсдан ўтган ўқувчиларни қабул қилиш ниятидамиз. Баъзилар бунга ҳали эрта дейишлари мумкин. Лекин мен шу фикрдаман.

САНСАЛОРЛИККА ЙЎЛ ҚЎЙМАЙЛИК

Ҳ. ШОУМАРОВ — Тошкент қишлоқ хўжалик институти педагоги, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати, доцент:

— ҲАР БИР нарсани ўз номи билан аташ пайти келди. Шунинг учун ҳам мен сўзимни камчиликларимизни рўй-рост айтишдан бошламоқчиман.

Кадрлар сифати ҳақида гапириб шуни эслатиш керакки, институтимизда бошқа олий ўқув юртларидаги каби фанларни ўзлаштирмовчи студентлар ҳам, бир амаллаб қониқарли баҳо оладиганлар ҳам бор. Бундайлардан яхши мутахассис

ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМНИ ҚАЙТА ҚУРИШ — ҲОЗИРГИ БОСҚИЧДА БЎЛМАЙДИГАН, ЭНГ МУҲИМ ВАЗИФАЛАРИДАН БИРИДИР.

(КПСС Марказий Комитетининг «Мамлакатда олий ва ўрта махсус таълимни қайта қуришнинг Асосий йўналишлари» лойиҳасидан).

чиқмаслиги ўз-ўзидан маълум. Яхши мутахассис тайёрлаш учун эса қабул вақтидаёқ билими юқори бўлган талабаларни танлашимиз керак. Менга қолса қишлоқ хўжалик институтига кўпроқ ўрта махсус ўқув юртини битирганларни қабул қилиш тарафдори эдим. Бу лойиҳада ҳам ўз аксини топган.

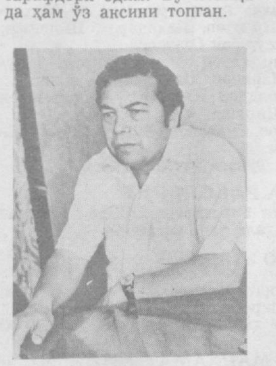

Кейин биз малакали кадр тайёрлашда ўқитувчи савиясини унутмаслигимиз зарур. Шунинг учун ҳам институтимизда аттестация ўтказишга жиддийроқ ёндошдик. Ўқитиш услуби ва методикаси яхши ўқитувчилар юқорироқ лавозимларга кўтарилди. Аттестация талабига жавоб беролмаганларни ишдан четлаштириш масаласи кўндаланг қўйилди.

Эндиликда ўқитувчининг доимо юксак малакада ўзини ушлаб туриши учун ҳар бир факультетда комиссия туздик. Бу комиссия педагогнинг дарс бериш услуби ҳақида студентлар фикрини ўрганади. Бу усул яхши самара беряпти. Мен ўртоқларнинг қабул вақтида резервга олиш ҳақидаги фикрига қўшиламан. Бу талабалар орасида яхши ўқиш учун рақобатни кучайтиради. Малакали мутахассис тайёрлашга ёрдам беради.

Е. СМИРНОВ: Биринчи курсга резерв бўлиб турганлар ҳақида гаплашар эканмиз, бугунги кун талабларини албатта ҳисобга олиш лозим. Яқинда Москва физика-техника институти ректорининг мақоласини ўқиб қолдим. Унда айтилишича институт қишлоқда ўзи учун абитуриентлар тайёрлашни тажриба қила бошлапти. Шунинг учун мактаблар билан жуда яқиндан алоқа ўрнатишган. Ўз институтлари эҳтиёжидан келиб чиқиб педагоглар маълум бир предмет бўйича қобилиятли ўқувчиларни махсус группага тўплаб улар билан чуқурроқ шуғулланишга ўтишган. Шу йўсинда қобилиятли абитуриентлар тарбияланмоқда. Биз партия мажлисимизда бу тажрибани ўрганиб чиқдик. Келгуси йилдан бошлаб қўлламоқчимиз. Шубҳа йўқки, бу метод ҳам кадрлар сифатида муҳим роль ўйнайди. Резервларга келганда шуни айтмоқчиманки, бу формага қайтиш шарт эмас. Фақат «Бўлмайдиган» студентдан воз кечиш масаласини олий мактаб олдига дадилроқ қўяйлик, шунда кадрлар сараланади.

Фан билан ишлаб чиқариш ўртасидаги яна бир қарама-қаршилик ҳақида ҳам тўхталишга тўғри келади. Бу мутахассис ва буюртмачи корхона, колхоз-совхоз, ташкилот ўртасидаги муносабатдир. Бу ерда жуда катта лоқайдлик мавжуд. Айтайлик, биз бирон бир ишлаб чиқариш бирлашмасига мурожаат қилиб: «Сизга қанча мутахассис керак?» десак, у сонини айтади-да қутулиб қўяқолади. Кейинчалик бу мутахассис билан ҳеч ким қизиқмайди. Орадан икки-уч йил ўтиб кетса ҳам биров ўз мутахассисини йўқламайди.

С. САИДҚОСИМОВ: Евгений Михайлович, аввалги бир суҳбатда ҳам худди ана шу муаммо ҳақида ҳам гапирилган эди. Кўпчилик ўртоқлар институтларни, айниқса техник олий ўқув юртларини хўжалик ҳисобига ўтказиш тарафдори бўлиб чиқмоқдалар. Улар ўзларига керакли мутахассисларни корхоналар маблағи ҳисобига тайёрлашни таклиф қилдилар. Шунда маблағлар сарфлаётган корхона масъулияти анча ортади деган хулосага келмоқдалар. Бу фикрлар эътиборга лойиқ. Ўйлаймизки натижасиз қолиб кетмайди. Ана шунда буюртмачи корхоналар мутахассислар тақдирига бефарқ қарай олмайдилар.

А. ИБОДОВ — Тошкент фармацевтика институти партия комитети секретарининг ўринбосари:

— МЕНИНГ мулоҳазаларим яна қабул ҳақида. Бу ерда кўпчилик ўртоқлар областлардан план билан қабул қилишга қарши чиқишяпти. Ҳозирги шароитга унчалик тўғри эмас. Шу усулда қабул йўлга қўйилиши зарур. Лекин шундай таклифни киритмоқчиман: айтайлик қайсидир областдан абитуриент жуда суст билимли бўлиб қолди, унинг ўрнига ўша региондаги қўшни областдан билими юқорироқ абитуриентни олавериш керак. Бу кейинчалик кадрлар тақсимотида қийинчилик туғдирмайди. Области яқин бўлганлиги учун битирувчи қўшни областга ҳам бориб ишлаши мумкин.

М. АБДУРАСУЛОВ — Тошкент электротехника алоқа институти партия комитетининг секретари:

— БУ МЕНИМЧА принципиал масала эмас. Мазкур муаммони мандат комиссиясида ҳал этиш мумкин. Қолаверса, кўпинча қишлоқдан келган студентлар қандай бўлмасин Тошкентга ўрнашиб қолишга ҳаракат қиладилар. Қўшни областга бориб ишлаш у ёқда турсин, ўз областларига боришни ҳам хоҳламай қоладилар. Шунинг учун ҳам бу фикрни унчалик ўринли деб билмайман.

ҲАР БИР КАДР АТТЕСТАЦИЯДАН ЎТСИН

А. ГЕЛДИЕВА: Яна бир мулоҳазани айтиш ўринли деб ўйлайман. Бу ерда қишлоқ хўжалик институтидан сўзга чиққан суҳбатдошимиз масалани тўғри кўтарди. У ҳам бўлса аттестация масаласи. Ўтирганлардан ҳеч кимга сир эмаски институтларда лавозимга қайта сайлаш кўпинча шунчаки расмиятчилик билан амалга оширилади. Агар кимдир лавозимга қайта сайланмаса фавқулодда ҳодиса ҳисобланади. Бизда ҳатто шундай доцентлар борки, улар 15—20 йил давомида шу пайтгача бирон бир илмий маҳсулот бермай келмоқдалар. Асосий йўналишлар лойиҳасида олий ўқув юрти ўқитувчисининг малакаси унинг фан билан қанчалик шуғулланишига қараб белгиланади, дейилган. Шунинг учун ҳам аттестация ҳақидаги фикрни яна бир бор қўллаб-қувватламоқчиман.

М. АБДУРАСУЛОВ: Биз лойиҳада олий мактаб зиммасига қўйилаётган катта вазифаларни фақат партия комитетларининг обрў-эътибори ва таъсирини ошириш, тақдирини ёш авлодга билим ва тарбия бериш билан боғлаган ҳар бир коммунист-

нинг ўз иши учун масъулиятини кучайтириш орқалигина бажаришимиз мумкин. Партия комитети, партия бюросининг педагогга талабчанлиги — ана шу ўқитувчининг ҳурматини орттириш: айни пайтда талабалар билим савиясини ҳам ошира бориш демакдир.

Сўзим қуруқ бўлмаслиги учун мисол келтираман. Биз бу йил 2 нафар катта ўқитувчини лавозимидан пастлаб ассистент қилиб қўйдик. Улар аттестациядан ўтишолмади. Ҳозир шу лавозимда ишлашаяпти. Ҳаётий тажриба партия бюроси тўғри йўл тутганлигини амалда кўрсатди. Шунинг учун ҳам бошланғич партия ташкилоти активининг масъулиятини ошириш лозим. Агар биз ана шу активни бирлаштира олсак, малакали кадрлар тайёрлаш муаммолари осонроқ ҳал бўлади.

Лойиҳада белгиланаётган вазифалар илгари ҳам мавжуд бўлган. Лекин энди уни бажаришга бугунги талаблар нуқтаи назаридан, партиямиз XXVII съезди зиммамизга қўяётган вазифалар нуқтаи назаридан янгича ёндошмоқ керак. Биз лойиҳани институтда муҳокама қилиш жараёнида жамоатчи ташкилотлар, комсомол, касаба союз ташкилотлари ролини оширишга алоҳида аҳамият бераяпмиз. Шу пайтгача бу ташкилотлар фаолияти суст бўлганлиги учун студентларни мустақил бошқаришда уларнинг роли сезилмасди.

Ҳар бир студентнинг гражданлик масъулиятини оширишни ҳам муҳим деб ҳисоблайман. Лойиҳада эса ана шу масалага камроқ эътибор берилган. Абитуриент ўқишга кирдими, етук мутахассис бўлиш, жамиятга ҳалол хизмат қилиш учун керакли билимлар ва ҳислатларни ўзида мужассамлаштиришга интилсин, давлатимиз унга пул тўлаб ўқитаётганлигини келажакда ундан самарали ишлашни кутаётганлигини чуқурроқ ҳис этсин. Қарс икки қўлдан чиққандагина биз кадрлар тайёрлашда муваффақиятларга эришамиз.

МУХБИР: Айтилаётган фикрлар шуни кўрсатиб турибтики, олий ўқув юртларимиздаги ижодий тажриба ва айни пайтда йўл қўйилаётган хато ва камчиликлар бошланғич партия ташкилотларининг жанговарлигини ошириш, коммунистларнинг авангардлигини таъминлаш, уларнинг иш самарадорлигини юксалтириш масаласи билан чамбарчас боғлиқ. Бу борада улар фаолиятини янги талаблар асосида қайта қуриш жуда суст бораётганини таъкидлаш ўринлидир.

А. ГЕЛДИЕВА: Тўғри, фикр. Бу йил бизнинг бошланғич партия ташкилотимиз партбюроси студентларнинг ётоқхоналаридаги аҳвол, уларнинг турмуш тарзи масалалари билан жиддий қизиқди. Талабалар ҳаётини ўрганиш учун партбюро томонидан махсус комиссия туздик. Шунда студентлар ётоқхоналаридан бирида жуда жиддий камчиликлар борлиги маълум бўлиб қолди. Институт маъмурияти дастлабига бизни унча қўллаб-қувватламади. Моддий базанинг йўқлиги баҳона қилиб кўрсатилди. Лекин комиссия ўз сўзида қатъий турганлиги учун ишда катта ўзгариш рўй берди, ётоқхона коменданти ишдан бўшатилиб, ўрнига масъулиятли кадрни топиб қўйдик.

Ҳ. ҲАЙРУЛЛАЕВ: Тошкент қишлоқ хўжалигини механизациялаш ва ирригациялаш инженерлари институти бошланғич партия ташкилоти ҳузурида маъмурият фаолиятини назорат қилувчи комиссия мавжуд. Бунда биз кўпроқ маъмуриятнинг молия-хўжалик фаолиятини ҳамда ўқув ва илмий-тадқиқот ишлари бўйича фаолиятини назорат қилиб борамиз. Партия комитети йиғилишларида коммунистларнинг ана шу борадаги ҳисоботлари тингланади. Шундай йиғилишлардан бирида комиссия илмий-тадқиқот ишларида хўжалик шартномаси учун ажратилган маблағлардан нотўғри фойдаланилаётганлик фактларини аниқлади ва бу бошланғич партия ташкилоти мажлисида кенг муҳокама қилинди. Бунга йўл қўйган лаборатория мудири ишдан бўшатилди. Худди шу йўсинда иш тутган бошқа лаборатория ходимлари ҳам тегишли жазо олдилар. Демак, тузилган комиссиялар фаолияти бекор кетаётгани йўқ. Партия комитетининг роли сезилиб турибди.

Лойиҳада студентларни ўз-ўзини бошқариш масаласига алоҳида эътибор берилган. Институтимизнинг қишлоқ хўжалигини механизациялаш факультети бундан 3 йил аввал ётоқхоналарни мустақил бошқариш ташаббуси билан чиққан эди. Биз бу ташаббусни қўллаб-қувватладик. Ҳозир комендант ҳам, вахтёрлар ҳам, ўрин-кўрпа тарқатувчилар ҳам ҳаммаси студентларнинг ўзидан. Ҳозир бу ташаббус бошқа ётоқхоналарда ҳам қўлланмоқда.

З. ДАВРОНОВ:— Низомий номли Тошкент Давлат педагогика институти партия комитетининг секретари:

— КОЛЛЕКТИВИМИЗ асосий йўналишлар лойиҳасини муҳокама қилди. Республикамиз территорияси

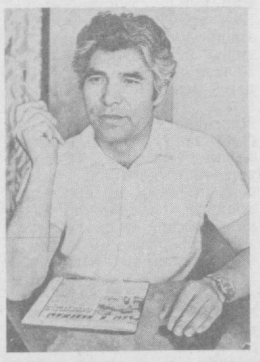

жудаям катта эмаслигини ҳисобга олиб, биз қуйидаги таклифни киритмоқчимиз. Ўзбекистонда 3-4 тагина педагогика институтлари ташкил этилса шунинг ўзи кифоя. Ана шу институтларни профессорлар, етук олимлар билан мустаҳкамлаш кадрлар тайёрлаш сифатини яхшилашга ёрдам берарди. Сиртқи таълимни эса фақат 2 та ёки 3 та педагогика олий ўқув юртида сақлаш, айни пайтда консультация пунктлари сонини кўпайтириш тарафдоримиз. Лекин республикада битта махсус сиртқи педагогика олий ўқув юрти ташкил этилиши лозим. У барча сиртқи факультетлар ишини марказлаштириб туради.

Кадрларни сифатли тайёрлаш масаласида шуни айтмоқчиманки, бунда энг аввало олий ўқув юртлари методикасини такомиллаштириш керак. Мунтазам ўтказиладиган илмий-методик конференциялар, семинар-кенгашлар яхши ёрдам берган бўлур эди. Айрим олимлар, тажрибали педагоглар фаолиятига бағишлаб брошюралар, қўлланмалар чиқариш ҳам илғор тажрибани оммалаштиришда муҳим аҳамиятга эга бўлади. Республика радиоси, телевидениеси орқали эшиттиришлар тайёрлаш, ҳар ўқув йилининг охирида педагоглар аттестациясини ташкил этиш кадрлар савиясини оширишга хизмат қилади.

ТАДҚИҚОТЛАРНИНГ САМАРАСИ НИМАЛАРГА БОҒЛИҚ?

К. ОҚИЛОВ:— Ўзбекистон ССР Фанлар академияси тарих институтининг бўлим мудири, тарих фанлари кандидати:

ОЛИЙ ВА ЎРТА махсус

таълимни қайта қуриш тўғрисида даврадошларнинг суҳбатларини диққат билан тинглаяпман. Лойиҳа Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг қатор илмий муассасалари сингари бизнинг институтда ҳам муҳокама қилинди. Мени қувонтирадиган нарса шуки, унда илмий тадқиқот муассасалари билан олий ўқув юртларининг ҳамкорлигини мустаҳкамлашга жуда катта эътибор берилди. Лекин шуни ҳам афсус билан айтиш керак, **шу пайтгача олий ўқув юртлари илмий муассасаларга билим жиҳатдан жуда бўш кадрларни юбориб келишди. Бу борада танишбилишлик, ошна-оғайнигарчиликка кенг йўл очиб қўйилди.** Натижада тадқиқотларнинг самараси кутилганидек эмас. **Йиллаб кандидатлик диссертациясини ёқламаётган, илм-фанга зарарча фойда келтирмаётган кадрлар ҳам шу туфайли кўпайди.** Бундай кадрлар 10 йиллар ўтиб кетса ҳам пухта илмий ходим бўлиб етишмаяпти. Шу муносабат билан биз яқинда институтда аттестация ўтказдик. Илмга қизиқмаётганлар ёки самара бермаётганларнинг кўпини лавозимидан пасайтирдик. Улар орасида ҳатто баобрў олимлар ҳам борлиги ачинарлидир. Лекин принципиаллик ишга фойда беради. КПСС XXVII съездининг новаторлик руҳи ва ҳозир биз муҳокама қилаётган лойиҳада қўйилган вазифалар шуни талаб этмоқда. Зеро, биз илмий-тадқиқот муассасаларида малакали, муносиб кадр тайёрламас эканмиз, бундан фақат республикамиз илм-фани эмас, балки мамлакатимиз илм-фани ҳам катта зиён кўраётганлигини очиқ-ойдин эътироф этиш керак.

Эндиликда илмий муассаса билан олий ўқув юртининг ҳамкорлигигина эмас, балки бевосита биргаликда амалий фаолият кўрсатиши шарт бўлиб қолди.

А. АЛИХЎЖАЕВ: Илмий кадрлар тайёрлаш ҳақида мен ҳам ўз фикрларимни айтмоқчи эдим.

Назаримда биз, бошланғич партия ташкилотларининг етакчилари олий ўқув юртларидаги ижодий муҳитга ҳам унчалик етарли эътибор бермаяпмиз. **Очиғини айтганда қайси институт партия ташкилотининг йўли билан одамларни пахтага, хашак ўримига, студентлар қурилиш отрядларига, қишлоқ хўжалик ишларига тўла жалб этиб берса, ўша институтни яхши деб мақтаймиз.** Лекин энг асосий ишимиз ёшларга пухта билим бериш, уларни малакали қилиб етиштиришдир. Аммо кўпгина олий ўқув юртларида ҳатто техник олий ўқув юртларида ҳам ёшларни ижодий ишларга жалб қилиш талаблар даражасида эмас. Техника воситаларидан кам фойдаланамиз. Давлатимиз олий ва ўрта махсус ўқув юртларига зарур даражада техник воситалар ажратаётган бир пайтда машғулотлар пайтида улардан тўлиқ фойдаланмаймиз. Ёки кутубхоналарни олайлик. Мен илмий кутубхоналаримиз иши билан қизиқиб кўрдим. Республикадаги энг асосий кутубхонадан бизнинг аспирантларимиз, педагогларимиз кам фойдаланишар экан. Хўш, бунинг сабаби нимада? Бу масала бирон марта жиддийроқ ўрганилиб, бирон бир хулоса чиқарилганми? Менимча йўқ. Жиддий кузатишлар ўтказиб, ёшларни ана шу кутубхоналардан унумли фойдаланишга ўргатишимиз керак. Ҳозир студентлар диплом ишлари ёзаётган пайтларида кутубхоналардан деярли фойдаланишмайди.

ИЛМИЙ КАДРЛАР ТАЙЁРЛАШНИНГ СИФАТИНИ КЕСКИН ОШИРИШ КЕРАК

МУХБИР: Талабалар илмий ижодкорлигини оширишдаги ички резервларимиз ҳақиқатан ҳам кўп. Улар фанлар бўйича турли олимпиадалар, студентлар илмий жамиятларидаги баҳслар, техника ижодкорлиги бўйича кўриклар, фундаментал кутубхоналардан талабаларнинг мустақил фойдаланиши ва бошқаларда ўз ифодасини топади. Сизнингча, ана шу ижодкорликни кучайтирган ҳолда, талабалар орасида илмий кадрлар тайёрлашни жадаллаштириш мумкинми?

А. АЛИХЎЖАЕВ:— Кадрлар тайёрлаш борасидаги ишларимиз ҳам суст. Бу ишда кескин бурилиш ясаш керак. Бизда шундай истеъдодли студентлар ҳам бўладики, агар шароит яратиб берилса улар учинчи курсдаёқ кандидатлик диссертацияларини бошлашлари мумкин. Биз шу тарзда жадаллаштириш йўли билан билимли, ташкилотчилик қобилияти бўлган ёшлар ҳисобига олимлар сафини мустаҳкамлаган бўлардик.

Аспирантларга партиявий раҳбарликни кучайтириш зарур. Хусусан, институтимизда бунга эътибор ортди. Аспирантларни ҳадеб командировкалар билан чалғитавериш шарт эмас. Аксинча, олий ўқув юртларидаги жамоат ишларига актив жалб этиб ўз устларида мустақил ишлашларини таъминлаш, зарур ёрдамни кўрсатиш ва улардан яхши илмий кадрлар тайёрлаш керак. **Педагогларга маош тўлаш масаласини ҳам ўйлаб кўриш лозим. Чунки бир амаллаб илмий унвон олиб олган олим 20—25 йилдан буён мазмуни ўзгармаган бир хил лекцияни ўқийдида катта ойлик олади.** Лекин замон билан ҳамоҳанг бўлган педагог лекцияси қанча сермазмун, таъсирчан бўлмасин, унга анча кам маош тўланади. Агар моддий манфаатдорликда тўғри, адолатли тартиб-қоида ўрнатилса, шубҳасиз илмий кадрлар тайёрлаш сифати ҳам ўзгарарди.

Х. ДАВИДОВ:— Тошкент фармацевтика институти кафедра мудири, доцент:

— ҲОЗИРГИ ДАВР руҳига кўра ҳар ким ўз ишини билиб қилиши керак. Лекин бизда партия комитетининг секретари ишини ректор, декан вазифасини партком секретари, комсомол ташкилоти секретарининг бурчини куратор бажараётган олий ўқув юртлари ҳам йўқ эмас. Фаолиятимиздаги ана шундай камчиликлар албатта аниқ мақсадни рўёбга чиқаришга тўсқинлик қилмоқда. **Уюшқоқлик ва аниқликнинг йўқлиги, жамоатчи ташкилотларга етарли раҳбарлик қилолмаслигимиз кадрлар сифатида ҳам кўринади.**

Асосий йўналишлар лойиҳасидаги «Медицина олий ўқув юртини битириб чиқувчилар клиникада етарли тайёргарлик кўрмаганликлари сабабли кўпинча малакали диагноз қўя олмайдилар ва тўғри даволай олмайдилар» деган сўзлар бунинг яққол далилидир. Бўлғуси шифокорлар адресига айтилаётган бу эътирозлардан биз ҳам тегишли хулоса чиқариб олишимиз керак. Чунки беморнинг дарддан халос бўлишида аниқ диагноздан сўнгги тақдири дори-дармонларга, уларни тайёрловчиларнинг иш сифатига боғлиқ. Шу жиҳатдан оладиган бўлсак, ҳали институтимизда бошланғич партия ташкилоти қилиши керак бўлган ишлар кўлами ниҳоятда кенглиги равшанлашади.

Олий таълим самарадорлигини оширишдаги асосий вазифа ўқитувчининг ўз ишига ҳалол муносабати, студентнинг тиришқоқлиги ва мустақил ишлаши деб ўйлайман. Партия ташкилоти ишни худди шу йўсинда қўйиш учун ҳар кимдан ўз вазифасини тўғри бажаришни талаб қилиши лозим. Бундан ташқари ҳозирги замон илм-фани тараққиёти ютуқларини пропаганда қилиш, ўқув методикаси борасида тўпланган бой тажрибаларни оммалаштириш мақсадида институт олимлари, педагоглари, раҳбар кадрлари учун доимий фаолият кўрсатувчи зонал семинарлар уюштириб туриш керак бўлади. Нима учун мен зонал деяпман? Агар биз барча олий ўқув юртлари ректорлари, деканларини, педагогларини тўплайдиган бўлсак унга жуда катта зал керак. Бунинг устига турли фанлар кишиларини йиғиш яхши самара бермайди. Чунки бундай семинарларда ҳар ким ўз соҳаси бўйича фикр юритади. Бошқалар учун унинг фикри мавҳум бўлиб қолади. Демак аниқликка эришиб бўлмайди. Шунинг учун ҳам соҳалар бўйича зонал семинарлар яхши натижалар берган бўлур эди.

С. САИДҚОСИМОВ:— Суҳбатимизга хулоса сифатида шуни айтиш керакки, олий таълимни қайта қуриш борасида олдимизда жуда катта вазифалар турибди. Лойиҳа ҳозир муҳокама қилинмоқда. Аммо бу ишни цех партия ташкилотлари, умумий йиғилишлар, студентлар йиғилишларида, меҳнат коллективларида расмий тартибда, коллегиал, ихтиёрий ва холис тарзда муҳокама қилишни янада авж олдириш керак. Чунки бу ҳужжатда олий таълимнинг бундан буёнги равнақи, мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштиришга мос бўлган талабларга жавоб берувчи долзарб вазифалар ўз ифодасини топган. Албатта уларни амалга оширишнинг ўзи бўлмайди. Бу ерда энг муҳими кадрларимиз ана шу замонавий талабларга қанчалик жавоб бера олишларини назарда тутиш керак. Худди шунақа кадрларни тайёрлаб бериш эса бизнинг вазифамиздир.

Ҳозир область партия комитети фан ва олий ўқув юртлари бўлимига олий мактаблардан, меҳнат коллективларидан таълимни қайта қуриш ҳақида кўплаб таклифлар тушмоқда. Биз уларни батафсил ўрганяпмиз. Албатта ана шу таклифлар ҳам ишимизда катта ёрдам бериши шубҳасиз. Улар асосида маҳаллий партия органлари билан биргаликда меҳнат коллективлари, корхоналар билан илм-фан ҳамкорлигини такомиллаштира борамиз. Турли оталиқ шартномалари бўйича муносабатларимизни янада аниқроқ йўлга қўямиз. Олий ўқув юртлари ва илмий тадқиқот институтлариаро амалий фаолиятни тиклаймиз. Бу ерда кўпчилик ўртоқлар область партия комитети ҳузурида партком секретарлари Совети тузиш тўғрисидаги таклифга қўшилдилар. Биз бундай Советга республикамиз академияси илмий муассасаларининг олимларидан вакилларни ҳам жалб этиш ниятидамиз. Шу тариқа олий ўқув юрти билан катта фаннинг амалий интеграциясини таъминлашга ҳаракат қиламиз.

ТАКЛИФЛАР, ИСТАКЛАР, МУЛОҲАЗАЛАР

КПСС Марказий Комитетининг олий ва ўрта махсус таълимни қайта қуриш ҳақидаги лойиҳаси деярли барча илмий муассасалар бошланғич партия ташкилотларининг йиғилишларида муҳокама этилди. Уларда коммунистлар лойиҳани қўллаб-қувватлаш билан бирга, ўз фикр-мулоҳазаларини ҳам билдирдилар. Қуйида улардан баъзилари келтирилган.

НИЗОМИЙ НОМЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ:

▲ Олий ўқув юртларини битирган мутахассисларнинг ўз ихтисослиги бўйича ишлашларини назорат қилишни кучайтириш мақсадида лойиҳанинг 1 бобидаги «Мутахассислардан фойдаланишдаги катта-катта камчиликлар олий ва ўрта махсус мактаб фаолияти натижаларининг иқтисодий ва социал аҳамиятини анча камайтириб юбормоқда...» сўзларидан кейин **«Бундан буён бу ишни қатъий назорат остига олиш республикалар олий таълим ва маориф министрликлари зиммасига юклатилади»** деган сўзлар қўшиб қўйилишини таклиф қиламиз.

▲ Асосий йўналишлар лойиҳасида олий мактабда асоссиз равишда ихтисосларни бўлиб юбориб, уларнинг сони анча кўпайтирилгани, бу эса умумий илмий ва профессионал тайёргарликка салбий таъсир қилганлиги қайд қилинади. **Шу муносабат билан лойиҳада айрим ихтисосликлар бўйича олий ўқув юртларини марказлаштириш тўғрисида аниқ қоида ўз ифодасини топишини истардик.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ФАРМАЦЕВТИКА ИНСТИТУТИ:

▲ Кадрларга бўлган реал эҳтиёжларни аниқлашнинг янги механизмига ўтишни такомиллаштириш мақсадида **олий ўқув юртлари билан давлат планлаштириш органларининг узвий алоқаси мустаҳкамланиши лозим. Шунда мутахассисларнинг тақсимоти, уларни иш, уй-жой билан таъминлашдаги мушкулликлар тезроқ ҳал этилади.** Шу муносабат билан лойиҳанинг X бобидаги «Мутахассислар тайёрлаш юзасидан халқ хўжалиги планлари тузишни яхшилаш, кадрларга бўлган эҳтиёжни аниқлаш учун министрликлар, идоралар, корхоналар масъулиятини ошириш керак» деган жумлалардан кейин **«Госплан органларининг кадрларга бўлган эҳтиёжни белгилашда олий ўқув юртлари билан ҳамкорлиги қатъий йўлга қўйилсин»** деган жумлалар қўшиб қўйилса тўғри бўларди.

ТОШКЕНТ ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ИНСТИТУТИ:

▲ Олий ўқув юртлари учун қабул планини эмас, мутахассислар тайёрлаш планини бош кўрсаткич деб ҳисоблаш мақсадга мувофиқ. Чунки халқ хўжалигига студентларнинг сони эмас, балки малакали мутахассислар керак. Бунда мутахассислар тайёрлаш планини беш йил аввал белгилаб қўйиш лозим бўлади. Бу эса институтга ана шу кўрсаткични бажариши учун қанча абитуриент қабул қилишини олдиндан белгилаб олиш имконини беради.

▲ КПСС Марказий Комитети лойиҳасининг биринчи бўлимида мутахассислар тайёрлаш сифати пасайиб кетганлигининг сабабларидан бири қилиб, бир хил мутахассисликлар бўйича кадрларни тайёрлаш кўплаб ўқув юртларига сочиб юборилганлиги кўрсатилган. Ҳақиқатан ҳам кейинги йилларда майда филиаллар кўпайиб кетганлиги сабабли иттифоқдош республикалар олий мактабларида малакали кадрлар тайёрлаш сифати анча пасайди. Шу муносабат билан **майда филиалларни ёпиш ишда ижобий натижалар берган бўлур эди.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ МЕДИЦИНА ИНСТИТУТИ:

▲ Асосий йўналишлар лойиҳасида кўпгина олий ўқув юртларида шифокорлар малакасиз тайёрланаётгани ҳақидаги фикр тўғри. Шу муносабат билан **ўқишни эплолмаган студентларга уч йилдан сўнг ўқишни тўхтатиш ва уларни давлат аттестациясидан ўтказиш ва ўрта медицина ходими сифатида ишга юбориш масаласини ҳал этиш керак.**

▲ Медицина олий ўқув юртларига абитуриентларни билимига қараб қабул қилиш қатъий қилиб қўйилиши керак.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ПОЛИТЕХНИКА ИНСТИТУТИ:

▲ Лойиҳанинг «Таълим, ишлаб чиқариш ва фанни интеграциялаш» бўлимидаги биринчи абзацнинг биринчи жумласига **«умум таълим мактаби»** деган сўзни ҳам қўшиш керак. Шунда жумла қуйидагича ўқилади: **«Олий ва ўрта махсус таълимнинг умумтаълим мактаби, ишлаб чиқариш ва фан билан мустаҳкам боғлиқлиги, уларнинг ўзаро ҳаракатларида янги принципларга ўтиш...»** деб, кейин текст бўйича ўқилаверади.

▲ Мутахассисларни тайёрлаш сифатини ошириш билан боғлиқ III бўлимда тегишли кафедралар иш сифатини баҳолаш мақсадида учинчи абзацдаги **«...студентлар билимини баҳолашдаги процентлаштириш ва расмиятчилик кўринишларига барҳам бериб...»** сўзларидан кейин **«тайёрлаш сифатини аниқлашга машина назоратини кенг қўллаш ва фундаменталь, ихтисослиқ ва иқтисодий предметлар бўйича Давлат имтиҳон комиссиялари ролини ошириш керак» деган сўзларни қўшиш лозим.**

РЕДАКЦИЯДАН: давра суҳбати қатнашчилари олий ўқув юртлари ишини қайта қуриш, таълим-тарбия беришни ҳозирги янги талаблар даражасига кўтариш, илмий кадрлар тайёрлаш сифатини яхшилаш, олий ва ўрта махсус ўқув юртларига раҳбарлик қилишдаги тарқоқликка хотима бериш, фан билан ишлаб чиқаришнинг ўзаро ҳамкорлигини тинмай мустаҳкамлаш, илмий кадрлар етиштиришдаги тартибсизликларни тугатиш ва бошқа жиддий камчилик-нуқсонларни бартараф этиш, шу пайтгача «осилиб ётган» муаммоларни узил-кесил ҳал этиш билан боғлиқ бўлган кўпгина диққатга сазовор фикр-мулоҳазалар, ўринли маслаҳатлар ва аниқ таклифларни ўртага ташламоқдалар. Зеро, Асосий йўналишлар лойиҳасини муҳокама қилишдан кўзда тутилган мақсад ҳам худди ана шу эди.

Биз тилга олинган министрликлар, тегишли илмий муассасаларнинг раҳбарлари мазкур давра суҳбатида кўтарилган масалаларни чуқурроқ ўрганиб, унда билдирилган таклиф-мулоҳазаларни ҳисобга оладилар, деган умиддамиз. Шу муносабат билан редакция Асосий йўналишлар лойиҳаси бўйича амалга оширилаётган тадбирлар юзасидан мақолалар, таклифлар ва истакларни ёритиб боришни мўлжалламоқда. Олимлар, мутахассислар, педагоглар, кенг жамоатчилик бу ишда актив иштирок этадилар, деб ўйлаймиз.

Давра суҳбати материалларини **С. ҲАСАНОВ, У. АБДУШОҲИДОВ** ва фотомухбир **А. ЗУФАРОВ** тайёрладилар.

ЯНГИ ШЕЪРЛАР

Муҳиддин ЖАББОР.

МЕҲНАТ ГАШТИ

Эрта баҳор эди. Булутли само
Заминга тинмайин қуярди жала.
Ғайрати меҳнатга эш деб доимо —
Сени кутар эди баҳорги дала.
Дераза олдида турибсан якка,
Осмонга ғазабнок боқасан шу он.
Хаёлларинг учиб шу дам кузакка —
Кўз олдингда пахтанг бўлар намоён.
Шуларни ўйлаб сен сесканиб кетдинг,
Вужудинг денгиздай қайнади-тошди.
Ўзингни курашга сафарбар этдинг,
Далага чиқишга юрагинг шошди.
Қўрқмадинг ҳавонинг ўжарлигидан,
Қулай фурсат топиб чигитни тикдинг.
Қатқалоқ балоси хавф солса ҳам,
Қадрдон далангга кўп уруғ экдинг...
Мана меҳнат боис обод пахтазор,
Пайкалда мавжланар ям-яшил ниҳол.
Қойилман ишингга, азиз пахтакор,
Арзир сенга кулса энг буюк иқбол.
Саратон палласи очди қучоғин,
Қуёш нур сочишда сахий жуда ҳам...
Меҳнат-ла эъзозла Ватан тупроғин,
Ишласак муддао бўлар жамулжам.
Меҳнат гаштин сурмоқ галидир, ўртоқ,
Ғалаба қиласан ишончим комил.
Номингни шарафга ўрайди ҳар чоқ
Хирмонга уюлган юқори ҳосил!

Шарофжон ОРИФИЙ.

ОДАМЛАР

Дунёнинг устуни эрур одамлар,
Не-не муаммони ечарлар изчил.
Эзгуликни истаб аҳли ҳамдамлар
Буюк курашларда тобланди якдил.

Шу жасур одамлар туфайли ҳар дам,
Мунаввар тонг отди, жўш урди ҳаёт.
Замин узра тинчлик янгради шахдам,
Она-диёримни қучди фароғат...
Эй, менинг замондош дўстим,
захматкаш,
Афсуски, баъзида тубан кетди юз.
Диёнатни сотди кимдир қалби тош,
Кимдир адолатни қилолмади ҳис.

Дунёнинг устуни эрур одамлар,
Бироқ қабиҳликка айримлар дучор.
Маслак сари ташласак дадил
қадамлар,
Келажак авлодлар бўлар бахтиёр.

Одамлар нияти бўлса жамулжам,
Барқарор бу тинчлик сақланур омон.
Адолат дарахтин ўстириб маҳкам
Партия бошлайди коммуна томон.

Шамси ОДИЛ.

ШУКРОНАЛИК

Учрар баъзан шундай кўрнамак,
Сўз бошлайди ўтмиш-кетмишдан.
Бу кунларга ношукур бирдак,
«Розиман», дер ошкор: «Ўтмишдан».
Эй, биродар, сол аввал назар:

Замонанинг келди-бодига.
Ким эдигу, ким бўлдик ҳозир?
Сергак боққин халқ ҳаётига.

Мен ўзимни олганда мисол:
Ота-бобом ўтганди фақир.
Зўр меҳнатдан доим қадди дол,
Нони кемтик, кулбаси тақир.

Сени билмам, аммо мен шукур, —
Замонамдан миннатдордирман.
Тан олмасам, тузи қилар кўр,
Меҳнат билан бахтиёрдирман.

Эзгуликка сарф этиб кучим,
Мен биламан: эрта не бўлур?
Бу бебаҳо инъоминг учун
Она-Ватан, сенга ташаккур!

ҲАМ ҲОРДИҚ, ҲАМ ҲАШАР

Тошкент шаҳри бир қатор мактабларининг юқори синф ўқувчилари областимиз хўжаликларида ташкил этилган меҳнат лагерларида ёзги каникулларни ўтказмоқдалар. Жумладан, 133-, 185-, 134-, 143-мактабларнинг юқори синф ўқувчилари Калинин районидаги «Хасково», Свердлов номли совхозларда, «Партия XX съезди», Калинин номли колхоз далаларида баракали меҳнат қилмоқдалар.

Шу кунларда ўқувчилар бригадалари ўртасида уюштирилаётган социалистик мусобақа яхши самара беряпти. Ҳашарчилар бригадалари колхозчилар билан елкама-елка меҳнат қилиб ўз топшириқларини ортиғи билан бажармоқдалар.

С. СУЛТОНОВ.

ЎЗ КАСБИНИНГ УСТАСИ

Олмалиқ шаҳар бирлашган касалхонасида медицина ходимларининг «Ўз касбининг устаси» маҳорат конкурсларини ўтказиб туриш анъана тусига кириб қолди. Навбатдаги ана шундай конкурсда ҳамширалар иштирок этдилар.

Ҳамширалар фақатгина беморга биринчи ёрдам кўрсатиш, қон қуйиш ва бошқа тиббий масалаларда баҳслашибгина қолмай медицина темасига оид деворий газеталар чиқариш ва суҳбатлар ўтказишда ҳам ўз маҳоратларини кўрсатдилар. Конкурс сўнггида эса улар бирон қўшиқ ёки рақс ижро этишлари талаб этиларди. М. Аминова, З. Юнусова, М. Ҳакимовалар конкурс якунига кўра тажрибали ҳамшира ва санъат ихлосманди деб топилдилар.

О. ХУШНАЗАРОВ.

МЕҲНАТСИЗ ДАРОМАДГА ЙЎЛ ЙЎҚ!

ГАЗЛИ СУВЛАР КИМЛАРНИНГ ЧАНҚОВИНИ БОСЯПТИ?

САРАТОН иссиғи шаҳар кўчаларини тандирдек қиздирмоқда. Юриш оғир, нафас олиш қийин. Ҳозир ана шундай, бир қошиқ овқат еб, икки стакан сув ичадиган мавсум. Газ-сув автоматлари ва дўкончалари ёнида навбат кутиб турган катта-ю, кичикнинг кети узилмайди.

Ёз мавсумида шундай бўлиши табиий, албатта. Хўш, область шаҳар ва районларидаги чакана савдо тармоқлари аҳолининг бу эҳтиёжини қандай қондиряпти? Аниқроқ қилиб айтганда, газ-сув автоматлари ва дўкончалари кўпроқ кимларнинг чанқоғини босишга хизмат қиляпти? Область давлат савдо инспекцияси ходимлари билан ҳамкорликда ўтказган навбатдаги рейдимизда биз ана шу саволларга аниқроқ жавоб топишга ҳаракат қилдик.

Чошгоҳга яқин Янгийўл шаҳрига етиб келдик. Қуёш олов пуркаб турибди. Иш куни бўлишига қарамай шаҳар кўчалари, хиёбонлари одамлар билан гавжум. Колхоз бозори территориясидаги газ-сув дўкончалари сотувчиларининг қўли-қўлига тегмайди. «Янгиюлторг»га қарашли 1-газ-сув дўконида икки киши — она-бола Миралимовалар сув қуйиб улгуришолмайди. Аввалига сотувчи Насиба Миралимова харидорларни кутдириб қўймаслик учун қизини ёрдамга чақирган бўлса керак, деб ўйловдик. Йўқ, у икки стакан сувдан 4 тийин уриб қолгандан кейин асл мақсадига тушундик. Ахир икки карра тўрт саккиз деган гап. Бир қўл билан 4 тийин уриб қолинган қаерда-ю, бир сониянинг ўзида икки қўл ишлаб 8 тийин топилгани қаерда. Турган гапки, навбати келиб, уларга рўпара бўлган харидор камида 2—3 стакан сув симирмасдан жойидан қўзғалмайди. Бу фақат биргина кишидан уриб қолингани. Ўзингиз ўйлаб кўринг. Бир кунда неча киши улар қўлидан сув ичади? Ахир, халқимизда тома-тома кўл бўлур деган гап бекорга айтилмаган-ку.

Миралимованинг дўкончасини кўздан кечирганимизда, ҳар бир баллонда 40 килограммдан жами 5 та баллонда 200 килограмм ҳужжатсиз «Дюшес» сиропи борлигини аниқладик. Онабола эса ҳужжат билан ишлари бўлмай, мўмай пул ишлаш билан овора.

— Бу сиропни бир кун илгари экспедитор Инсофов ташлаб кетган эди. Ҳужжатини кейинчалик қўлим теккан вақтда ташлаб кетаман деган эди, — дейди Н. Миралимова.

Қаранг-а, Инсофов ўз номи билан чиндан ҳам, «инсофли» экспедитор экан. Борди-ю, Н. Миралимова шунча сиропни пуллаб бўлгунча, экспедитор ҳужжатни олиб келиб беришга қўли тегмай қолса-чи? Унда нима бўлади? Нима бўларди, ҳужжатсиз маҳсулотнинг пули давлат эмас, шахсий ҳамёнларга тушарди. Қандай қилиб дейсизми? Оддий арифметика. Бир килограмм «Дюшес» сиропининг давлат баҳоси 1 сўм 05 тийин, карбонат ангидрид газининг баҳоси 4 сўм 38 тийин туради. Ҳар бир стакан сувга норма бўйича 2,5 грамм сироп қўшилиши керак. Белгиланган нормадаги сиропни қуйиб берганда, бир килограмм сироп ҳисобига камида 400 кишининг чанқоғи қондирилади. Ҳар стакани 3 тийиндан қўлмақўл бўлиб турган бир килограмм сироп 12 сўм, 200 килограмми эса 2400 сўм нақд фойда деган гап. Шундай экан, сотувга олиб келинган сиропнинг ҳужжати нима учун экспедиторнинг эсидан чиқиб ёки қўли тегмай қолиши сабабини энди тушунгандирсиз?

Шаҳар марказий кўчаси ва темирйўл вокзалида 9 та газ-сув автомати ўрнатилган, шундан ҳозир 7 таси ишлаб турибди. Хўш, бу автоматларда ҳар куни қанча сироп ёки карбонат ангидрид гази сарф бўляпти? Бир кунлик тушуми қанча? Бу ердаги кирим-чиқим, аниқроғи савдо хизмати устидан ким назорат қилади? Қизиғи шундаки, бунинг сирини механик Р. Абдураҳмонов билан слесарь Э. Пинхасовдан бўлак ҳеч ким билмайди. Бу даъвомизга далил сифатида «Янгиюлторг»га қарашли чакана савдо бўлими мудири Ҳидировнинг сўзларини айнан келтирамиз: «Мен газ автоматга квартал бошидан 3 ойлик планини «плановий» (план бўлими демоқчи шекилли) отделдан» олиб тарқатаман ҳамда газ автоматга бераман. Лекин автоматни қанча сироп, газни ишлатганини тушунмайман ҳамда автоматни қаерида пломба туришини ҳам билмайман. Шунинг учун буларни топширган пулларига қараб ёзиб бераман.

Лекин июнь ойининг охирида буларни топширган пулларини ёзиб олмаган эдим. Шунинг учун берган саволларингизга жавоб беролмадим».

Бундай савол-жавобдан кейин изоҳнинг ҳожати бўлмаса керак, деб ўйлаймиз. Ахир, қарамоғида 18 та газ-сув дўкончаси, 7 та тележка, 7 та газ-сув автомати бўлган бўлим мудири Ҳидиров шундай деб тургандан кейин бу савдо тармоқларида хизмат қилаётган ходимларнинг харидор ҳақига хиёнат қилмаётганига ким кафолат беради? Бўлим бошлиғи бир кунда қанча сироп ёки газ сарф этилгани, неча сўмлик савдо қилинганини билмаса, қанча пул тушганини сотувчининг «ҳимматига» қараб ёзса, бундай «раҳбарлик»нинг нима кераги бор? Агар ўртоқ Ҳидиров ўзини гўлликка солмаётган бўлса бундай бошлиқ газ-сув билан аҳолининг эмас, балки ўз чанқоғини босишга ўрганган қўли эгри, кўнгли қинғир савдо ходимларигагина қўл келади, холос.

Шундай бўляпти ҳам. Чунки биз аниқлаган фактлар, харидор ҳақидан юлиб қолинган тийинлар фикримизни тасдиқлаб турибди. Узоққа бормайлик. Шу йил 22 майда ўтказилган сўнгги ҳисоб-китобдан буён ўтган 40 кун давомида 7 та газ-сув автомати орқали 598 килограмм «Дюшес» сиропи ва 203 килограмм карбонад ангидрид гази сотилган. Юқорида эслатиб ўтганимиздек, ҳар бир стаканга 2,5 граммдан сироп тушганда ҳам, 598 килограмм сироп 238 минг кишига етади. Демак 40 кунда 7 та газ-сув автоматидан давлат кассасига 7140 сўм пул тушиши керак. Шу пулнинг қанчаси давлат кассасига тушди-ю, қанчаси кимларнинг «чанқоғи»ни босди? Буниси механик Р. Абдураҳмонов билан слесарь Э. Пинхасов, қолаверса «Янгиюлторг» директори В. Дадаевлар виждонига ҳавола.

Шу колхоз бозоридаги 3-дўконда савдо қилаётган Б. Собирзянова 12 тийинлик «Сливочний» музқаймоғининг стаканини 15 тийиндан қўли-қўлига тегмай сотиб турибди. Ҳеч нарсадан ҳайиқмай ҳар стаканидан 3 тийиндан юлиб қоляпти. Юрак билан нафснинг мос келганини қаранг.

Биз текширув ўтказган куни эрталаб Собирзянова 2400 стакан музқаймоқ олиб, тушгача 2160 тасини сотиб бўлибди. Қолган 240 тасини ҳам узоғи билан бир соатда сотиб тугатади. Қарабсизки, кичкинагина дўкончада 12 тийинлик музқаймоқ билан савдо қилаётган оддий сотувчи ярим кундаёқ 72 сўм текин даромад кўраяпти. Маоши 150 сўм бўлган меҳнаткаш бунча пулни топиш учун ярим ой ишлайди.

Текширишнинг эртаси куни ҳеч кутилмаган манзарага дуч келдик. Одатдаги иш куни. Соат 11 дан ошган. Лекин кондитер фабрикасидаги 27-(сотувчиси М. Тожибоева), Нормал заводи территориясидаги 9-(сотувчиси Шойаъзамова), Персидский посёлкасидаги 8-(сотувчиси З. Седова), Ленин кўчасидаги 13-(сотувчиси М. Норқулова) газ-сув дўкончалари, Ленин, Чехов кўчаларидаги ва шаҳар касалхонаси территориясидаги музқаймоқ дўконлари (сотувчилари В. Галчук, З. Аксанова, С. Тоштанова) негадир очилмаган. Қизиқ, «Янгиюлторг»га қарашли бу савдо тармоқларининг иш соати, ходимлар ўртасидаги меҳнат интизоми устидан кимлар назорат қилади? Ёки чакана савдо бўлимининг бошлиғи Хидиров айтганидек, бу ерда ҳар ким ўзи учун ўзи жавоб берадиган бўлиб қолганми?

Наҳотки Янгийўлдек гавжум, обод шаҳар меҳнаткашларини ёз чилласида муздек ичимлик сув ва музқаймоқ билан таъминлашни тартибга солиб турадиган бирор мутасадди ташкилот бўлмаса? Автомат будка ва дўконлардаги газ-сувлар кимнинг «чанқоғи»ни қондираётганлигини ким текширади?

Биз «Янгиюлторг» раҳбарлари партия ва ҳукуматимизнинг меҳнатсиз даромадга қарши курашни кучайтириш тўғрисидаги қонуни мағзини чақиб, унинг моҳиятини ҳар бир савдо ходими онгига етказишлари, ўғирлик, юлғичлик, ўзгалар ҳақига хиёнат қилишнинг ҳар қандай кўринишларига қарши қатъий тўсиқ қўйишлари ва меҳнаткашларга беминнат, ҳалол хизмат кўрсатишни таъминлашларини истардик.

И. ИСРОИЛХЎЖАЕВ,
область давлат савдо инспекциясининг бош инспектори.

А. ШАЙХОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

ЧЕТ ЭЛ ХАБАРЛАРИ

Покистон Бош министрининг АҚШга визити

ВАШИНГТОН, 16 июль. (ТАСС). Покистон Бош министри М. Х. Жунежо расмий визит билан Вашингтонга келди. У президент Р. Рейган, давлат секретари Ж. Шульц, ташқи ишлар министри К. Уайнбергер ва АҚШ маъмуриятининг бошқа вакиллари билан музокаралар олиб боради.

Икки томонлама муносабат проблемалари, аввало Американинг Исломободга ҳарбий ва иқтисодий ёрдамини кўпайтириш масалалари муҳокама қилинади. Шунингдек, музокаралар чоғида Афғонистон атрофидаги аҳволни сиёсий жиҳатдан бартараф этишга тўсқинлик қилиш мақсадида Қўшма Штатларнинг афғон аксилинқилобчи тўдаларини Покистон орқали маблағ билан таъминлаши ва бу тўдаларга қурол-яроғ етказиб бериши масалалари ҳам муҳокама қилинади.

Америка матбуотининг хабарларига қараганда, АҚШ ва Покистон 4 миллиард доллардан ортиқ бўлган янги ҳарбий-иқтисодий битим шартларини ишлаб чиқаётганлиги Вашингтон билан Исломобод ўртасида милитаристик алоқаларнинг кенгаяётганлигидан, Покистон территориясидан туриб ҳаракат қилаётган афғон аксилинқилобчи тўдаларига Америка ёрдамининг ортиб бораётганлигидан далолат беради.

Америка томони Покистон Бош министрининг визитидан бу мамлакатга кўрсатилаётган ҳарбий-иқтисодий мададдан кўзда тутилаётган энг асосий шарт — Покистон территориясидан Афғонистон Демократик Республикасига қарши эълон қилинмаган уруш олиб бориш учун плацдарм сифатида актив фойдаланиш эканлигини эслатиб қўйиш учун ҳам фойдаланмоқчи.

МЕКСИКА МАТБУОТИНИНГ ЁЗГАНЛАРИ

МЕХИКО, 16 июль. (ТАСС). Мексиканинг бир қатор штатларида ҳокимиятнинг маҳаллий органларига яқинда ўтказилган сайловдан Вашингтон ўзининг разил сиёсий мақсадларида фойдаланди. Мексикада чиқадиган нуфузли газеталар сайловни таҳлил этиб, ана шундай хулосага келмоқда.

«ДИА» газетаси Чиуауа штатида тартибсизликлар чиқаришда АҚШ марказий разведка бошқармаси бевосита иштирок этганлигини уқтириб ўтади. Мазкур штатда мамлакатдаги ҳукмрон институцион-революцион партиядан губернаторликка номзод миллий ҳаракат ўнг партияси вакилидан ғолиб чиқди. Америка жосуслик маҳкамасининг агентлари, деб ёзади газета, маҳаллий реакция билан мустаҳкам ҳамкорликда сайловни барбод этишга, тартибсизлик чиқариб, бош-бошдоқлик вазиятини вужудга келтиришга уриндилар. Мексиканинг шимолий районларида кўпайиб кетган американлик журналистлар, деб таъкидлайди газета, Мексика ҳукуматига ва у ўтказаётган сиёсатга қарши туҳмат кампаниясини авж олдириб юбордилар.

Бироқ, «Эксельсиор» газетасининг ёзишича, Оқ уй кутган натижаларга эришилмади. Кўпчилик мексикаликлар ҳар хил йўллар билан дўқ-пўписа қилинишига қарамай, реакция вакиллари учун овоз беришдан бош тортдилар.

«ТИТАНИК» АТРОФИДА

ВАШИНГТОН, 17 июль. (ТАСС). Океан кемаси «Титаник» ғарқ бўлган жойга қилинадиган экспедициянинг илмий мақсадлардан бошқа томонлари ҳам бор. Америка информация агентлигининг хабар беришича, экспедицияни АҚШ Ҳарбий-Денгиз кучлари министрлиги пул билан таъминламоқда. Ҳарбий-денгиз кучларининг буюртмасига биноан яратилган махсус ускуналар — сув ости тадқиқотларини олиб бориш учун олисдан бошқариладиган «кенжа Жейсон» роботи билан таъминланган ва чуқур сув остида ишлай оладиган митти «Элвин» сув ости кемаси, хира ёритилиш шароитларида съёмка қиладиган «Энгус» камераси синовларини ўтказиш экспедициянинг асосий вазифаларидан бири ҳисобланади.

Яқинда Британия шаҳарлари кўчалари полициячилар томонидан ҳақиқий полигонларга айлантирилди. Улар кўчаларда «танг вазиятларда» ҳаракат қилиш машқларини, яъни ўзларининг ҳақ-ҳуқуқларини ҳимоя қилиб, мамлакатда милитаристик кайфиятни кучайтиришга қарши чиқаётган меҳнаткашларга нисбатан террорчиликни ўргандилар. Суратда: лондонлик полициячиларнинг навбатдаги машқи.

Камера пресс — ТАСС фотоси.

СПОРТ

С. УЛМАСОВА ЯНА БИРИНЧИ

Киевнинг республика стадионида енгил атлетика бўйича СССР чемпионати ўйинлари давом этмоқда. Бу мусобақаларда Ўзбекистон вакиллари ҳам муваффақиятли қатнашишяпти. 100 метрга югуришда эркаклар ўртасида П. Воробьёв кучли олтиликдан ўрин олди. 5 минг метрга югуришда эса бир неча кун аввал Яхши ният ўйинлари стартларида икки марта совринли ўринни эгаллаган Светлана Ўлмасова марра чизиғини биринчи бўлиб кесиб ўтди.

АБДУЖАББОРОВ — БРОНЗА СОВРИНДОР

Ереван — Севан маршрути бўйлаб ўтган велоспорт бўйича СССР чемпионатида пешқадамлар аниқланди. Бу масофада клайпедалик И. Романов биринчи ўринни эгаллади.

192 километрга ўтказилган группа пойгасида эса тошкентлик Жамолиддин Абдужабборов совринли учинчи ўринни эгаллади.

ҒАЛАБА ВА ДУРАНГ

Украинада футбол бўйича СССР халқлари IX спартакиадаси мусобақалари старт олди. Республикамиз вакиллари ҳамда Белоруссия терма командаси билан бўлган учрашувда 6:2 ҳисобида муҳим ғалабани қўлга киритдилар.

Иккинчи ўйинда эса озарбайжонликлар билан дуранг қилдилар — 1:1.

Редактор
Н. НАСИМОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ЛЕНИН КОМСОМОЛИ НОМЛИ МАРКАЗИЙ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ БОҒИДА

(ЯШИЛ ТЕАТРДА)

19—20 ИЮЛЬ СОАТ 20.00 ДА

«Келинг, кулишайлик»

АСКИЯ ВА КУЛГИ КЕЧАСИ ЎТКАЗИЛАДИ

Унда аскиячилар ва қизиқчиларнинг республика кўрик-конкурси лауреатлари:

Бувайда райони «Қаҳ-қаҳа» кулги группаси — Муҳиддин Дарвешов, Жўрахон Пўлатов, Баҳодир Шокиров, Абдуваққос Деҳқонов, Мансуржон Охунов;

Қўқон шаҳар аскиячилар клуби — Йўлдошхон Абдураҳмонов, Маҳамаджон Шарипов, Одилжон Халилов;

Марғилондан — Зайнобиддин Юсупов, Мадаминжон Юсупов, Мамасидиқ Ширяев;

Тошкентдан — Фозилжон Султонов, Жамолиддин Зайниддинов,

Қаршидан — Эгамберди Тўраев қатнашадилар.

ҚЎШИҚ ВА РАҚСЛАРНИ

М. Турғунбоева номидаги Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган «Баҳор» давлат халқ рақс ансамбли

ИЖРО ЭТАДИ

Кечада интермедиялар, қатра хандалар, қизиқчилик, аския, қўшиқ ва рақслар ижро этилади.

Билетлар боғ кассасида ҳар куни соат 10 дан 20.00 гача сотилади.

КУЛГИ КЕЧАСИГА МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ!

ПИОНЕР ЛАГЕРЛАРИНИНГ БОШЛИҚЛАРИ ВА ПИОНЕРВОЖАТИЙЛАР

ДИҚҚАТИГА!

ЁЗГИ ТАЪТИЛ ДАВОМ ЭТМОҚДА

Кўпгина болалар ўз ёзги каникулларини пионер лагерларида, санаторийлар, туристик базаларда ўтказадилар. Ана шу мароқли ҳордиқ кўнгилсиз тугамаслиги учун

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ ИЧКИ ИШЛАР БОШҚАРМАСИНИНГ ЁНҒИНДАН МУҲОФАЗА БЎЛИМИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КЎНГИЛЛИ ЎТ ЎЧИРИШ ЖАМИЯТИ ЁНҒИН ХАВФСИЗЛИГИ ҚОИДАЛАРИ ҲАҚИДА ЯНА БИР БОР

ЭСЛАТИБ ЎТАДИ:

Давлат ўт ўчириш назорати ходимлари томонидан таклиф қилинган барча ёнғинга қарши тадбирларни сўзсиз амалга ошириш;

Лагернинг бутун территориясини қуруқ хас-хашакдан ва тез алангаланувчи ахлатлардан доимо тозалаб туриш;

Коридорлар, эвакуация пайтида чиқиладиган йўллар ва йўлаклар ҳамма вақт бўш сақланиши ва ҳеч нарса билан тўсиб қўйилмаслигига эришиш;

Катта ёшдаги кишиларни жалб этган ҳолда кўнгилли ўт ўчириш дружинаси ташкил этиш;

Электр иситиш асбобларини фақат махсус ажратилган хоналарда қўллаш;

Бирламчи ўт ўчириш воситалари ва сув запасларини етарли миқдорда бўлишига эришиш;

Яқин ўртада жойлашган ўт ўчириш қисми билан телефон алоқасининг доим яроқли ҳолда бўлишини текшириб туриш;

Пионер гулханларини яқин орада жойлашган бинолардан 100 метр нарида катталар назорати остида ўтказиш. Гулханлар ёқиш учун тез алангаланадиган суюқликлардан фойдаланиш қатъий таъқиқланади.

Ёнғин чиққан тақдирда лагерь раҳбарлари қуйидагилар учун масъулдирлар:

Яқин орада жойлашган ўт ўчириш қисмига дарҳол хабар қилиш;

Болаларни ўт тушган хоналардан, шунингдек, ёнғин ва тутун тарқалиши хавфи бўлган хоналардан эвакуация қилишни ташкил этиш;

Мавжуд одам кучлари ва ўт ўчириш воситалари билан ёнғинни ўчиришга киришиш;

Чақирилган ўт ўчириш командасини қарши олишни ташкил этиш ва унга ёнғин чиққан ерга ўтиш йўлини кўрсатиш.

ФАРЗАНДЛАРИМИЗ ҲАЁТИ ВА СОҒЛИГИНИ САҚЛАШНИ ТАЪМИН ЭТИШ УЧУН ЁНҒИН ХАВФСИЗЛИГИ ҚОИДАЛАРИГА РИОЯ ЭТИНГ.

ЎҚИШГА МАРҲАМАТ!

ЎЗБЕКИСТОН ССР ДАВЛАТ АГРОСАНОАТ КОМИТЕТИГА ҚАРАШЛИ

«ЧИНОЗ СОВХОЗ-ТЕХНИКУМИ

1986—1987 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

СОВХОЗ-ТЕХНИКУМ ИШЛАБ ЧИҚАРИШДАН АЖРАЛГАН ҲОЛДА ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛИКЛАР БЎЙИЧА МУТАХАССИСЛАР ТАЙЁРЛАЙДИ:

Зоотехник-ташкилотчилар (совхозлар ва колхозларнинг йўлланмалари билан), **ветеринар-фельдшерлар, зоотехниклар** (кириш имтиҳонларисиз), **қишлоқ хўжалигининг техник-механиклари, чорвачилик фермаларининг техник-электромеханиклари** (кириш имтиҳонларисиз).

ЎҚИШ ДАВРИДА ҚЎШИМЧА ИХТИСОСЛИК ҲАМ ЎРГАТИЛАДИ: **чорвачилик мастери, техник-осеменатор, тракторчи-машинист** (кенг профилдаги), **электромонтёр** (1000 вольт кучланиш линияларида ишлай оладиган), **ҳаваскор-шофёр.**

Совхоз-техникумда ўқиш муддати: тўлиқсиз ўрта маълумотлилар учун — 3 йилу 10 ой, ўрта маълумотлилар учун 2 йилу 6 ой. Зоотехник- ташкилотчилар учун—2 йил.

Ўқишга 30 ёшгача бўлган 8, 9, 10-синф маълумотидаги эркаклар ва аёллар қабул қилинадилар.

Ўқиш ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Аризалар — 31 июлгача, ўрта маълумотлилар группаларида эса — 14 августгача қабул қилинади.

КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИ — **1 августдан 20 августгача ўтказилади.**

Ўқишга кирувчилар умумий асосларда стипендия, зарурат сезган кишилар — ётоқхона билан таъминланадилар.

Совхоз-техникумга кириш учун директор номига ёзилган аризага қуйидаги ҳужжатлар қўшиб топширилади: маълумоти ҳақидаги гувоҳнома (аттестат — асл нусхаси), ўқишга йўлланма (форма бўйича), 4 та фотосурат (3х4 см.), медицина справкаси (086/У форма) ,меҳнат дафтарчасидан (ишловчилар учун) кўчирма.

2 йил ва ундан ортиқ иш стажига эга бўлган кишилар ва Совет Армияси сафларида хизмат қилиб қайтган ёшлар имтиҳонларни муваффақиятли топширганлари тақдирда ўқишга конкурсдан ташқари қабул қилинадилар.

Ҳужжатларни қуйидаги адресга юборинг: 702850, Тошкент области, Чиноз райони, Олмазор-2 посёлкаси, Ленин кўчаси, 36-уй.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
«Ташкентская правда»
ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ОБКОМА КОММУНИСТИЧЕСКОЙ ПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА И ОБЛАСТНОГО СОВЕТА НАРОДНЫХ ДЕПУТАТОВ

БИЗНИНГ АДРЕС: 700047, ТОШКЕНТ ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32

Редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748, масъул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325750, БЎЛИМЛАР: хатлар ва оммавий ишлар — 334048, 325354; партия турмуши — 325778; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325556; қишлоқ хўжалиги — 325647; пропаганда — 337010, 325749; совет қурилиши — 325733; маданият — 325767; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325645; тунги навбатчи — 325553; эълонлар бўлими — 325727.